

آزمون (۱): معادله درجه دوم

۱- گزینه ی «۱»

برای آن که عبارت درجه ی دوم همواره نامنفی باشد باید داشته باشیم:

$$۱) a > 0$$

$$۲) \Delta = b^2 - 4ac \leq 0$$

بنابراین در این پرسش داریم:

$$\left. \begin{array}{l} ۱) a > 0 \\ ۲) \Delta' = 1 - a \cdot 4a \leq 0 \Rightarrow 4a^2 \geq 1 \Rightarrow |a| \geq \frac{1}{2} \end{array} \right\} \xrightarrow{\cap} a \geq \frac{1}{2}$$

۲- گزینه ی «۲»

شرط داشتن ریشه ی مضاعف $\Delta = 0$ است.

$$\Delta' = 0 \Rightarrow (3b)^2 - 9a \cdot c = 0 \Rightarrow 9b^2 - 9ac = 0 \Rightarrow b^2 = ac$$

بنابراین b واسطه ی هندسی بین a و c می باشد.

۳- گزینه ی «۳»

فرض کنیم x_0 ریشه ی مشترک باشد؛ پس در هر دو معادله صدق می کند. لذا داریم:

$$\left. \begin{array}{l} x_0^2 + 2x_0 - m = 0 \Rightarrow x_0^2 + 2x_0 = m \\ x_0^2 + 5x_0 + 2m = 0 \Rightarrow x_0^2 + 2x_0 = -3x_0 - 2m \end{array} \right\} \Rightarrow -2x_0 - 2m = m \Rightarrow x_0 = -m$$

$$\Rightarrow x_0^2 + 2x_0 - m = x_0^2 + 2x_0 + x_0 = 0 \Rightarrow x_0(x_0 + 3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_0 = 0 \Rightarrow m = 0 \\ x_0 = -3 \Rightarrow m = 3 \end{cases}$$

۴- گزینه ی «۲»

ریشه های معادله جدید را y در نظر می گیریم:

$$y = -x \Rightarrow x = -y$$

$$ax^2 + bx + c = 0 \Rightarrow a(-y)^2 + b(-y) + c = 0 \Rightarrow ay^2 - by + c = 0$$

۵- گزینه ی «۴»

دلتای معادله باید مثبت باشد:

$$\Delta' > 0 \Rightarrow m^2 + 4 > 0 \text{ به ازای هر } m \text{ برقرار است.}$$

در صورتی که دو ریشه ی این معادله به صورت $\sin \theta, \cos \theta$ باشند داریم:

$$\sin^2 \theta + \cos^2 \theta = 1 \Rightarrow x_1^2 + x_2^2 = 1 \Rightarrow (x_1 + x_2)^2 - 2x_1x_2 = 1 \Rightarrow S^2 - 2P = 1$$

$$S = x_1 + x_2 = \frac{-b}{a} = \frac{2m}{4} = \frac{m}{2}$$

$$P = x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a} = \frac{-1}{4}$$

$$\left(\frac{m}{2}\right)^2 - 2\left(\frac{-1}{4}\right) = 1 \Rightarrow \frac{m^2}{4} + \frac{1}{2} = 1 \Rightarrow m^2 = 2 \Rightarrow m = \pm\sqrt{2}$$

۶- گزینه ی «۴»

طبق رابطه ی داده شده تفاضل ریشه ها با حاصل ضرب آن ها برابر است:

$$x' - x'' = x'x'' \Rightarrow \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{c}{a} \xrightarrow{a > 0} \sqrt{\Delta} = c \quad (*)$$

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a} \xrightarrow{(*)} x = \frac{-b \pm c}{2a}$$

۷- گزینه‌ی «۴»

x' ، m و x'' دنباله‌ی هندسی تشکیل می‌دهند. بنابراین:

$$m^r = x' \cdot x'' \Rightarrow m^r = \frac{c}{a} = \frac{rm-1}{1} \Rightarrow m^r - rm + 1 = 0 \Rightarrow (m-1)^r = 0 \Rightarrow m=1$$

۸- گزینه‌ی «۳»

$$x_1 = x_2^2$$

$$P = x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a} \Rightarrow x_2^2 \cdot x_2 = \frac{c}{a} \Rightarrow x_2^3 = \frac{c}{a} \Rightarrow x_2 = 3 \Rightarrow x_1 = 9$$

$$S = x_1 + x_2 = \frac{-b}{a} \Rightarrow 3 + 9 = -4m \Rightarrow m = 3$$

۹- گزینه‌ی «۱»

$$S = x_1 + x_2 = m \text{ و } P = x_1 \cdot x_2 = -m^2$$

$$S' = x_1' + x_2' = \frac{x_1}{x_2} + \frac{x_2}{x_1} = \frac{x_1^2 + x_2^2}{x_1 x_2} = \frac{S^2 - 2P}{P} = \frac{m^2 + 2m^2}{-m^2} = -3$$

$$P' = x_1' \cdot x_2' = \frac{x_1}{x_2} \cdot \frac{x_2}{x_1} = 1$$

اکنون با استفاده از معادله مشخصه داریم:

$$x^2 - S'x + P' = 0 \Rightarrow x^2 + 3x + 1 = 0$$

۱۰- گزینه‌ی «۴»

$$x_2 = \frac{1}{x_1} \Rightarrow x_1 \cdot x_2 = x_1 \cdot \frac{1}{x_1} = 1 \Rightarrow P = \frac{c}{a} = 1 \Rightarrow \frac{c}{2} = 1 \Rightarrow c = 2$$

۱۱- گزینه‌ی «۱»

دلتای معادله باید منفی باشد:

$$\Delta < 0 \Rightarrow (m+1)^2 - 4 \times 2 \times \left(\frac{1}{2}m+2\right) < 0 \Rightarrow m^2 + 2m + 1 - 4m - 4 < 0 \Rightarrow m^2 - 2m - 3 < 0$$

$$\Rightarrow (m-3)(m+1) < 0 \Rightarrow -1 < m < 3$$

۱۲- گزینه‌ی «۱»

در واقع نمودار این تابع از سه نقطه‌ی $(1, 0)$ ، $(0, -6)$ و $(-2, -6)$ می‌گذرد؛ بنابراین:

$$\left. \begin{aligned} (1, 0) \in f &\Rightarrow 0 = a + b + c \\ (0, -6) \in f &\Rightarrow -6 = 0 + 0 + c \\ (-2, -6) \in f &\Rightarrow -6 = 4a - 2b + c \end{aligned} \right\} \Rightarrow c = -6, a = 2, b = 4 \Rightarrow f(x) = 2x^2 + 4x - 6 \Rightarrow f(-1) = 2 - 4 - 6 = -8$$

۱۳- گزینه‌ی «۲»

$$S = x_1 + x_2 = \frac{-9}{2} \Rightarrow \frac{-a}{2} = \frac{-9}{2} \Rightarrow a = 9$$

$$2x^2 + 9x + 4 = 0 \Rightarrow (2x+1)(x+4) = 0 \Rightarrow x_1 = -\frac{1}{2}, x_2 = -4$$

۱۴-گزینه‌ی «۲»

دو شرط زیر باید برقرار باشد:

$$۱) \Delta < 0 \Rightarrow \Delta' < 0 \Rightarrow ۹ - (m-۱)(۲m+۱) < 0 \Rightarrow -۲m^۲ + m + ۱۰ < 0 \Rightarrow -(۲m-۵)(m+۲) < 0 \Rightarrow m < -۲ \text{ یا } m > \frac{۵}{۲}$$

$$۲) a > 0 \Rightarrow m-۱ > 0 \Rightarrow m > ۱ \xrightarrow{(۱) \cap (۲)} m > \frac{۵}{۲}$$

۱۵-گزینه‌ی «۲»

$$۲x^۲ - ۳x - ۱ = 0, \quad S = \alpha + \beta = \frac{۳}{۲}, \quad P = \alpha\beta = \frac{-۱}{۲}$$

$$S' = \alpha\beta^۲ + \alpha^۲\beta = \alpha\beta(\beta + \alpha) = P.S = \frac{-۱}{۲} \times \frac{۳}{۲} = \frac{-۳}{۴}$$

پس مجموع ریشه‌های معادله‌ی $\lambda x^۲ + kx - ۱ = 0$ برابر $\frac{-۳}{۴}$ است. یعنی: $\frac{-k}{\lambda} = \frac{-۳}{۴} \Rightarrow k = ۶$

۱۶-گزینه‌ی «۲»

ریشه‌ها معکوس یکدیگرند، پس حاصل ضرب آن‌ها برابر یک خواهد بود:

$$P = x_۱ \cdot x_۲ = ۱ \Rightarrow \frac{m^۲ - ۲}{m} = ۱ \Rightarrow m^۲ - m - ۲ = 0 \Rightarrow (m-۲)(m+۱) = 0 \Rightarrow m = -۱ \text{ یا } m = ۲$$

برای هر کدام از دو مقدار به دست آمده شرط $\Delta > 0$ را بررسی می‌کنیم:

ق ق $m = -۱: -x^۲ + ۳x - ۱ = 0 \Rightarrow \Delta = ۹ - ۴ = ۵ > 0$

غ ق $m = ۲: ۲x^۲ + ۳x + ۲ = 0 \Rightarrow \Delta = ۹ - ۱۶ = -۷ < 0$

۱۷-گزینه‌ی «۲»

بنابر صورت پرسش داریم:

$$x_۱ \cdot x_۲ = (\sqrt{۲})^۲ \Rightarrow x_۱ \cdot x_۲ = ۲ \Rightarrow \frac{m^۲ - ۳}{m} = ۲ \Rightarrow m^۲ - ۲m - ۳ = 0$$

$$\Rightarrow (m-۳)(m+۱) = 0 \Rightarrow m = -۱ \text{ یا } m = ۳$$

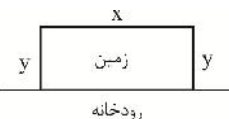
برای هر کدام از دو مقدار به دست آمده شرط $\Delta > 0$ را بررسی می‌کنیم:

ق ق $m = -۱: -x^۲ - ۵x - ۲ = 0 \Rightarrow \Delta = ۲۵ - ۸ = ۱۷ > 0$

غ ق $m = ۳: ۳x^۲ - ۵x + ۶ = 0 \Rightarrow \Delta = ۲۵ - ۷۲ = -۴۷ < 0$

۱۸-گزینه‌ی «۴»

روش اول:

طول طناب را L در نظر می‌گیریم. داریم:

$$\left. \begin{array}{l} x + ۲y = L \\ S = xy \end{array} \right\} \Rightarrow S = (L - ۲y)y = -۲y^۲ + Ly$$

ماکزیمم تابع درجه دوم فوق برابر $\frac{-\Delta}{۴a}$ می‌باشد که طبق صورت سؤال برابر ۶۴۸ است:

$$\text{Max} = \frac{-\Delta}{۴a} = \frac{-(L^۲ - ۰)}{-۸} = ۶۴۸ \Rightarrow L^۲ = ۸ \times ۶۴۸ = ۲^۶ \times ۳^۴ \Rightarrow L = ۷۲$$

روش دوم:

طول این زمین را برابر x و عرض آن را y در نظر می‌گیریم. با توجه به این که جمع دو عبارت (x) و $(2y)$ مقدار ثابتی است، حاصل ضرب آن‌ها زمانی ماکزیمم می‌شود که این دو مقدار با هم برابر بوده و مساوی نصف طول طنابی باشند. بنابراین:

$$x=2y=\frac{L}{2} \Rightarrow x=\frac{L}{2}, y=\frac{L}{4}, \text{Max}(x.y)=\frac{L}{2} \cdot \frac{L}{4}=648 \Rightarrow L^2=8 \times 648=2^6 \times 3^4 \Rightarrow L=72$$

۱۹-گزینه‌ی «۴»

باید ضریب x^2 مثبت و دلتای معادله منفی باشد:

$$\left. \begin{aligned} m+2 > 0 &\Rightarrow m > -2 \\ \Delta' < 0 &\Rightarrow m^2 - (m+2) < 0 \Rightarrow (m-2)(m+1) < 0 \Rightarrow -1 < m < 2 \end{aligned} \right\} \xrightarrow{\cap} -1 < m < 2$$

۲۰-گزینه‌ی «۳»

$$4x^2 - 12x + 1 = 0, S = \alpha + \beta = \frac{12}{4} = 3, P = \alpha \cdot \beta = \frac{1}{4}$$

$$A = \frac{1}{\sqrt{\alpha}} + \frac{1}{\sqrt{\beta}} = \frac{\sqrt{\beta} + \sqrt{\alpha}}{\sqrt{\alpha\beta}} \Rightarrow A^2 = \frac{\beta + \alpha + 2\sqrt{\alpha\beta}}{\alpha\beta} = \frac{S + 2\sqrt{P}}{P} = \frac{3 + 2 \times \frac{1}{4}}{\frac{1}{4}} = 16 \Rightarrow A = 4$$

۲۱-گزینه‌ی «۱»

برای آن که سهمی داده شده از هر چهار ناحیه عبور کند، این تابع باید دو ریشه‌ی مختلف العلامه داشته باشد. برای این منظور باید داشته باشیم:

$$P = x_1 \cdot x_2 = \frac{c}{a} < 0 \Rightarrow \frac{1}{m+2} < 0 \Rightarrow m+2 < 0 \Rightarrow m < -2$$

دقت کنید وقتی $\frac{c}{a} < 0$ باشد، دلتای معادله مثبت خواهد بود و داشتن دو ریشه قطعی است.

۲۲-گزینه‌ی «۱»

$$x^2 - 3x + 1 = 0, S = x_1 + x_2 = 3, P = x_1 \cdot x_2 = 1$$

$$x_1 \sqrt{x_2} + x_2 \sqrt{x_1} = \sqrt{x_1 x_2} (\sqrt{x_1} + \sqrt{x_2}) = 1 \times (\sqrt{x_1} + \sqrt{x_2})$$

$$A = \sqrt{x_1} + \sqrt{x_2} \Rightarrow A^2 = x_1 + x_2 + 2\sqrt{x_1 x_2} = 3 + 2 \Rightarrow A = \sqrt{5}$$

۲۳-گزینه‌ی «۱»

$$16x^2 - 12x - 3 = 0, S = x_1 + x_2 = \frac{12}{16} = \frac{3}{4}, P = x_1 \cdot x_2 = \frac{-3}{16}$$

$$\frac{27}{x_1} + \frac{27}{x_2} = \frac{27(x_2 + x_1)}{x_1 \cdot x_2} = \frac{27 \times \frac{3}{4}}{\frac{-3}{16}} = -4 \times 27 = -108$$

۲۴-گزینه‌ی «۱»

روش اول:

$$2x + y = 6 \Rightarrow y = 6 - 2x \Rightarrow xy = x(6 - 2x) = -2x^2 + 6x$$

ماکزیمم مقدار تابع $y = -2x^2 + 6x$ به ازای $x = \frac{-b}{2a} = \frac{3}{2}$ به دست می‌آید:

$$\text{Max}(xy) = -2\left(\frac{3}{2}\right)^2 + 6\left(\frac{3}{2}\right) = -\frac{9}{2} + \frac{18}{2} = \frac{9}{2}$$

روش دوم: می‌دانیم اگر جمع دو متغیر مقداری ثابت باشد، حاصل ضرب آن‌ها زمانی ماکزیمم می‌شود که این دو متغیر با هم برابر باشند:

$$2x+y=6 \Rightarrow 2x=y=\frac{6}{2} \Rightarrow \begin{cases} x=\frac{3}{2} \\ y=3 \end{cases} \Rightarrow \text{Max}(xy)=\frac{3}{2} \times 3 = \frac{9}{2}$$

۲۵-گزینه‌ی «۳»

$$x^2 - 20x + 64 = 0, \quad S = x_1 + x_2 = 20, \quad P = x_1 \cdot x_2 = 64$$

$$A = \sqrt{x_1} + \sqrt{x_2} \Rightarrow A^2 = x_1 + x_2 + 2\sqrt{x_1 x_2} = S + 2\sqrt{P} = 20 + 2 \times 8 = 36 \Rightarrow A = 6$$

آزمون (۲) معادلات، نامعادلات، قدر مطلق و جزء صحیح

۱- گزینه‌ی «۴»

اول باید $x \geq -1$ برقرار باشد تا رادیکال داده شده تعریف شده باشد.

$$x \leq 2\sqrt{x+1} \Rightarrow \begin{cases} \text{همواره برقرار است} & : x \leq 0 \leq 2\sqrt{x+1} \\ x \leq 2\sqrt{x+1} & : x^2 \leq 4(x+1) \Rightarrow x^2 - 4x - 4 \leq 0 \Rightarrow (x-2)^2 \leq 8 \Rightarrow -2\sqrt{2}+2 \leq x \leq 2\sqrt{2}+2 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{x > 0} 0 < x \leq 2\sqrt{2}+2$$

با اجتماع دو جواب به دست آمده داریم:

$$[-1, 0] \cup (0, 2\sqrt{2}+2] = [-1, 2\sqrt{2}+2] \Rightarrow b-a = 2\sqrt{2}+2 - (-1) = 3+2\sqrt{2}$$

۲- گزینه‌ی «۱»

$$|x| < (2x-1)^2 \Rightarrow \begin{cases} x \geq 0 : x < 4x^2 - 4x + 1 \Rightarrow 4x^2 - 5x + 1 > 0 \Rightarrow (4x-1)(x-1) > 0 \Rightarrow x > 1 \text{ یا } x < \frac{1}{4} \xrightarrow{x \geq 0} 0 \leq x < \frac{1}{4} \text{ یا } x > 1 \\ x < 0 : -x < 4x^2 - 4x + 1 \Rightarrow 4x^2 - 3x + 1 > 0 \xrightarrow{\Delta < 0} x \in \mathbb{R} \xrightarrow{x < 0} x < 0 \end{cases}$$

اجتماع دو جواب فوق برابر است با:

$$x > \frac{1}{4} \text{ یا } x > 1 \Rightarrow 1 < x < 2 \text{ یا } 1 < x < 8 \quad | \quad 1 < x < 8 \quad | \quad \left| 8x - \frac{2+8}{2} \right| > \frac{8-2}{2} \Rightarrow |8x-5| > 3 \Rightarrow B=3$$

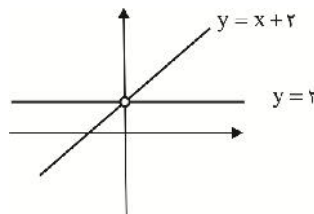
۳- گزینه‌ی «۴»

معادله‌ی حاصل از تساوی دو تابع باید فاقد ریشه باشد:

$$\frac{2x+a}{x} = x+2 \xrightarrow{x \neq 0} 2x+a = x^2+2x \Rightarrow x^2-a=0$$

$$\Delta < 0 \Rightarrow 0 - 4(-a) < 0 \Rightarrow 4a < 0 \Rightarrow a < 0$$

$$\begin{cases} y = \frac{2x}{x} = 2, & x \neq 0 \\ y = x+2 \end{cases}$$

دقت کنید در صورتی که $a=0$ باشد داریم:

این دو خط یکدیگر را قطع نمی‌کنند. پس $a \leq 0$ پاسخ است.

۴- گزینه‌ی «۱»

با توجه به دامنه‌ی $D = [0, +\infty) - \{4\}$ داریم:

$$\frac{1}{\sqrt{x+2}} - \frac{1}{\sqrt{x-2}} = 2 \Rightarrow \frac{\sqrt{x-2} - \sqrt{x+2}}{x-4} = 2 \Rightarrow -4 = 2x-8 \Rightarrow 2x=4 \Rightarrow x=2$$

۵- گزینه‌ی «۳»

$$x = \sqrt{3} - \sqrt{2} \Rightarrow x^2 = 3 + 2 - 2\sqrt{6} = 5 - 2\sqrt{6}$$

هر چهار معادله‌ی داده شده دارای ضرائب گویا هستند. پس مقدار دیگر x^2 برابر $5+2\sqrt{6}$ باید باشد.

$$\begin{cases} S = 5 - 2\sqrt{6} + 5 + 2\sqrt{6} = 10 \\ P = (5 - 2\sqrt{6})(5 + 2\sqrt{6}) = 25 - 24 = 1 \end{cases} \Rightarrow (x^2)^2 - 10(x^2) + 1 = 0 \Rightarrow x^4 - 10x^2 + 1 = 0$$

۶- گزینه‌ی «۱»

با فرض $A = 3x^2 + 2x$ داریم:

$$A + \frac{1}{A} = 2$$

می‌دانیم جمع یک عدد با معکوسش زمانی برابر ۲ می‌شود که آن عدد برابر ۱ باشد. بنابراین:

$$A = 3x^2 + 2x = 1 \Rightarrow 3x^2 + 2x - 1 = 0 \Rightarrow (x+1)(3x-1) = 0 \Rightarrow x = -1, x = \frac{1}{3}$$

۷- گزینه‌ی «۱»

روش اول:

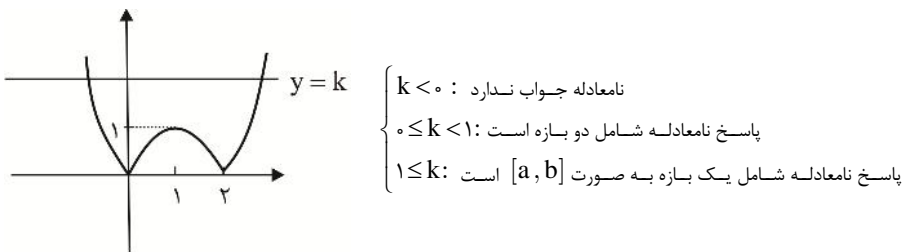
$$|x^2 - 2x| \leq k \Rightarrow |(x-1)^2 - 1| \leq k \Rightarrow -k+1 \leq (x-1)^2 \leq k+1$$

جواب نامعادله‌ی فوق زمانی تنها برابر یک بازه می‌شود که $(-k+1)$ نامثبت باشد؛

$$-k+1 \leq 0 \Rightarrow k \geq 1$$

روش دوم: نمودار تابع $y = |x^2 - 2x|$ را رسم می‌کنیم:

داریم:

۸- گزینه‌ی «۴»

داخل قدر مطلق را تعیین علامت می‌کنیم:

$$\begin{cases} x \geq \frac{1}{2} : 2x - 1 < x + 2 \Rightarrow x < 3 \rightarrow \frac{1}{2} \leq x < 3 \\ x < \frac{1}{2} : -2x + 1 < x + 2 \Rightarrow x > \frac{-1}{3} \rightarrow \frac{-1}{3} < x < \frac{1}{2} \end{cases}$$

اجتماع دو بازه‌ی فوق جواب نامعادله است:

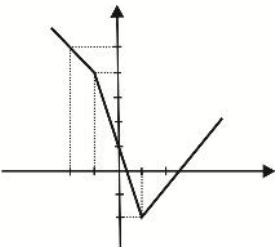
$$-\frac{1}{3} < x < 3 \Rightarrow -1 < 3x < 9 \Rightarrow -6 < 3x - 5 < 4 \Rightarrow |3x - 5| < 6$$

۹- گزینه‌ی «۳»

با یافتن نقاط شکست نمودار (ریشه‌های عبارات داخل قدر مطلق) و دو نقطه قبل اولین ریشه و بعد آخرین ریشه و وصل کردن آن‌ها به هم نمودار تابع را رسم می‌کنیم:

$$y = 2|x-1| - |x+1| \quad \begin{array}{c|c|c|c} 1 & -1 & -2 & 2 \\ \hline -2 & 4 & 5 & -1 \end{array}$$

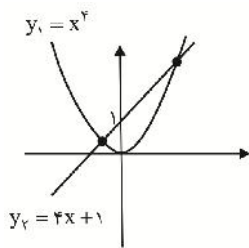
همان‌طور که ملاحظه می‌کنید نمودار از ربع سوم عبور نمی‌کند.

۱۰- گزینه‌ی «۲»

$$\frac{1}{x} > \frac{1}{x-2} \Rightarrow \frac{1}{x} - \frac{1}{x-2} > 0 \Rightarrow \frac{x-2-x}{x(x-2)} > 0 \Rightarrow \frac{-2}{x(x-2)} > 0 \Rightarrow x(x-2) < 0 \Rightarrow 0 < x < 2$$

۱۱-گزینه‌ی «۴»

اگر معادله‌ی داده شده را به صورت $x^2 = 4x + 1$ بازنویسی کنیم، تعداد نقاط تلاقی نمودار توابع x^2 و $4x + 1$ تعداد جواب‌های معادله است. بنابراین آن‌ها را رسم می‌کنیم:
این دو نمودار در دو نقطه متقاطع‌اند.

۱۲-گزینه‌ی «۳»

$$x^2 - mx + 1 - m = 0, \quad S = x_1 + x_2 = m \quad \text{و} \quad P = x_1 \cdot x_2 = 1 - m$$

طبق فرض مسئله داریم:

$$x_1^2 + x_2^2 = 1 \Rightarrow (x_1 + x_2)^2 - 2x_1x_2 = 1 \Rightarrow S^2 - 2P = 1 \Rightarrow m^2 - 2(1 - m) = 1$$

$$m^2 + 2m - 3 = 0 \Rightarrow (m + 3)(m - 1) = 0 \Rightarrow m = -3, m = 1$$

اما $m = -3$ غیر قابل قبول است، چون به ازای آن دلتای معادله منفی شده و معادله فاقد ریشه خواهد بود!

۱۳-گزینه‌ی «۳»

دو شرط زیر باید برقرار باشد:

$$\begin{cases} a - 1 > 0 \Rightarrow a > 1 \\ \Delta' < 0 \Rightarrow 2 - (a - 1)a < 0 \Rightarrow -a^2 + a + 2 < 0 \Rightarrow a^2 - a - 2 > 0 \Rightarrow (a - 2)(a + 1) > 0 \Rightarrow a < -1 \text{ یا } a > 2 \end{cases}$$

اجتماع دو بازه‌ی فوق $(2, +\infty)$ است.

۱۴-گزینه‌ی «۳»

$$f(2) = 0 \Rightarrow 2 \times 8 - 5 \times 4 - 2 + m = 0 \Rightarrow m = 6$$

طبق فرض داریم:

$$f(x) = 2x^3 - 5x^2 - x + 6 \quad \left| \begin{array}{r} x - 2 \\ 2x^3 - 5x^2 - x + 6 \\ \hline 2x^3 - 4x^2 \\ \hline -x^2 - x + 6 \\ \hline -x^2 + 2x \\ \hline -3x + 6 \\ \hline -3x + 6 \\ \hline 0 \end{array} \right.$$

اکنون ریشه‌های معادله $2x^2 - x - 3 = 0$ دو ریشه‌ی دیگر $f(x)$ هستند:

$$2x^2 - x - 3 = 0 \Rightarrow (2x - 3)(x + 1) = 0 \Rightarrow x = -1, \quad x = \frac{3}{2}$$

۱۵-گزینه‌ی «۲»

$$\left| \frac{x - 3}{2x - 1} \right| > 1 \Rightarrow |x - 3| > |2x - 1| \Rightarrow x^2 - 6x + 9 > 4x^2 - 4x + 1$$

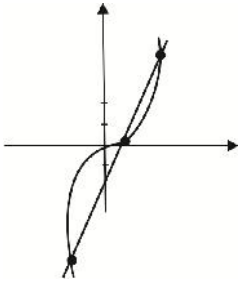
$$\Rightarrow 3x^2 + 2x - 8 < 0 \Rightarrow (3x - 4)(x + 2) < 0 \Rightarrow -2 < x < \frac{4}{3}$$

نقطه‌ی میانی بازه‌ی فوق برابر $\frac{-2+\frac{4}{3}}{2} = \frac{-1}{3}$ می‌باشد که همان خواسته‌ی مسئله است.

۱۶-گزینه‌ی «۲»

معادله‌ی داده شده را به صورت $x^5 = 3x - 1$ بازنویسی می‌کنیم. تعداد نقاط تلاقی نمودارهای توابع x^5 و $3x - 1$ برابر تعداد جواب‌های این معادله است. پس آن‌ها را رسم می‌کنیم:
طبق نمودار این معادله سه جواب خواهد داشت.

۱۷-گزینه‌ی «۲»

$$2y + x = 5 \Rightarrow y = \frac{5-x}{2}$$

$$4 - |x| > \frac{5-x}{2} \Rightarrow \begin{cases} x \geq 0 : 4 - x > \frac{5-x}{2} \Rightarrow 8 - 2x > 5 - x \Rightarrow x < 3 \Rightarrow 0 \leq x < 3 \\ x < 0 : 4 + x > \frac{5-x}{2} \Rightarrow 8 + 2x > 5 - x \Rightarrow 3x > -3 \Rightarrow x > -1 \Rightarrow -1 < x < 0 \end{cases}$$

اجتماع دو بازه‌ی فوق بازه‌ی $(-1, 3)$ است. پس $b - a = 3 - (-1) = 4$.

۱۸-گزینه‌ی «۳»

$$x + |x| \leq \frac{1}{2}x + 3 \Rightarrow \begin{cases} x \geq 0 : 2x \leq \frac{1}{2}x + 3 \Rightarrow \frac{3}{2}x \leq 3 \Rightarrow x \leq 2 \Rightarrow 0 \leq x \leq 2 \\ x < 0 : 0 \leq \frac{1}{2}x + 3 \Rightarrow -6 \leq x \Rightarrow -6 \leq x < 0 \end{cases}$$

پس مجموعه جواب این نامعادله به صورت $[-6, 2]$ است.

۱۹-گزینه‌ی «۲»

$x = 2$ را در معادله قرار می‌دهیم:

$$2(4a - 2 - 5) = 2 \Rightarrow 4a - 7 = 1 \Rightarrow a = 2$$

بنابراین معادله به صورت مقابل در می‌آید:

$$2x^3 - x^2 - 5x - 2 = 0$$

اما برای پیدا کردن مجموع دو ریشه‌ی دیگر دو روش داریم:

روش اول:

نکته: مجموع ریشه‌های معادله‌ی درجه‌ی سوم $ax^3 + bx^2 + cx + d = 0$ برابر $-\frac{b}{a}$ است. بنابراین:

$$2 + x_1 + x_2 = \frac{-(-1)}{2} \Rightarrow x_1 + x_2 = \frac{1}{2} - 2 = \frac{-3}{2}$$

روش دوم: با تقسیم $(2x^3 - x^2 - 5x - 2)$ بر $(x - 2)$ داریم:

$$2x^3 - x^2 - 5x - 2 = (2x^2 + 3x + 1)(x - 2)$$

مجموع ریشه‌های معادله‌ی درجه دوم به دست آمده برابر $-\frac{3}{2}$ است که همان پاسخ پرسش است.

۲۰-گزینه‌ی «۲»

چون x_1, x_2 در معادله $x^2 - x - 3 = 0$ صدق می کنند داریم:

$$x^2 = x + 3$$

$$(x_1^2 - 3)(x_2^2 - 3) = (x_1 + 3 - 3)(x_2 + 3 - 3) = x_1 \cdot x_2 = -3$$

۲۱-گزینه ۱»

$$f(x - f(x)) - f(x - [x]) = [x - [x]] = [x] - [x] = 0$$

به عبارت دیگر چون $0 \leq x - [x] < 1$ ، پس جزء صحیح آن مساوی صفر می شود.

۲۲-گزینه ۴»

معادله حاصل از تلاقی دو تابع داده شده باید فاقد ریشه باشد:

$$-x^2 + 2x = mx + 4 \Rightarrow -x^2 + (2-m)x - 4 = 0 \Rightarrow \Delta < 0 \Rightarrow (2-m)^2 - 4 \times 4 < 0 \Rightarrow |2-m| < 4$$

$$\Rightarrow -4 < m - 2 < 4 \Rightarrow -2 < m < 6$$

۲۳-گزینه ۴»

ریشه های معادله جدید را y فرض می کنیم. طبق فرض داریم:

$$y = x + 1 \Rightarrow x = y - 1$$

$$3x^2 - 4x - 1 = 0 \xrightarrow{x=y-1} 3(y-1)^2 - 4(y-1) - 1 = 0 \Rightarrow 3y^2 - 6y + 3 - 4y + 4 - 1 = 0$$

$$\Rightarrow 3y^2 - 10y + 6 = 0 \Rightarrow a = -10, b = 6$$

۲۴-گزینه ۲»

$$-2 \leq x < 6 \Rightarrow -1 \leq \frac{x}{2} < 3 \Rightarrow \left[\frac{x}{2}\right] = -1 \text{ یا } 0 \text{ یا } 1 \text{ یا } 2$$

طول بازه ای که $\frac{x}{2}$ در آن تغییر می کند برابر $4 - (-1) = 3$ است و ۴ نقطه از این بازه وجود دارد که $\frac{x}{2}$ در آن ها صحیح می شود. پس نمودار این تابع از چهار پاره خط افقی به طول ۱ تشکیل می شود. برای درک بهتر این موضوع می توانید با بازه بندی نمودار تابع را رسم کنیم.

۲۵-گزینه ۴»

ابتدا دامنه ی معادله را تعیین می کنیم:

$$\sqrt{4x-3} = -3x+2$$

$$\left\{ \begin{array}{l} 4x-3 \geq 0 \Rightarrow x \geq \frac{3}{4} \\ -3x+2 \geq 0 \Rightarrow 3x \leq 2 \Rightarrow x \leq \frac{2}{3} \end{array} \right\} \xrightarrow{\cap} \frac{2}{3} \leq x \leq \frac{3}{4}$$

اکنون با به توان دو رساندن دو طرف به حل معادله می پردازیم:

$$4x-3 = 3x^2 - 12x + 4 \Rightarrow 3x^2 - 16x + 7 = 0$$

$$\Delta' = 4^2 - 3 \times 7 = 16 - 21 = -5 < 0$$

پس این معادله جواب ندارد.

۲۶-گزینه ۲»

با فرض $x^2 + x + 1 = A$ داریم:

$$A^2 + 3A - 4 = 0 \Rightarrow (A+4)(A-1) = 0 \Rightarrow A = 1 \text{ یا } A = -4$$

$$\begin{cases} x^2 + x + 1 = 1 \Rightarrow x^2 + x = 0 \Rightarrow x = 0 \text{ یا } x = -1 \\ x^2 + x + 1 = -4 \Rightarrow x^2 + x + 5 = 0 \text{ جواب ندارد} \end{cases}$$

۲۷-گزینه‌ی «۲»

$$\frac{3x^2 - 2x}{x^2 + 4} < 2 \Rightarrow \frac{3x^2 - 2x - 2x^2 - 8}{x^2 + 4} < 0 \Rightarrow \frac{x^2 - 2x - 8}{x^2 + 4} < 0 \xrightarrow{x^2 + 4 > 0} (x-4)(x+2) < 0 \Rightarrow -2 < x < 4 \Rightarrow b-a=6$$

۲۸-گزینه‌ی «۴»

این خط به صورت $y=mx$ می‌باشد. طبق فرض معادله‌ی حاصل از تلاقی این خط با منحنی باید ریشه‌ی مضاعف مثبت داشته باشد:

$$(x+1)(x+4)=mx \Rightarrow x^2 + (\Delta-m)x + 4 = 0 \Rightarrow \Delta = 0 \Rightarrow (\Delta-m)^2 - 16 = 0 \Rightarrow \begin{cases} \Delta-m=4 \Rightarrow m=1 \\ \Delta-m=-4 \Rightarrow m=9 \end{cases}$$

$$m=1: x^2 + 4x + 4 = 0 \Rightarrow (x+2)^2 = 0 \Rightarrow x = -2 \text{ غ ق}$$

$$m=9: x^2 - 4x + 4 = 0 \Rightarrow (x-2)^2 = 0 \Rightarrow x = 2$$

پس شیب این خط $m=9$ بوده و در نقطه‌ی $\left(\frac{2}{9}, 2 \right)$ بر منحنی مماس است.

۲۹-گزینه‌ی «۳»

با فرض $\sqrt{x}=A$ داریم:

$$A^2 - 2A + m - 1 = 0.$$

این معادله باید دو جواب متمایز نامنفی داشته باشد تا شرایط مسئله برقرار شود. برای این منظور باید شرایط زیر برقرار باشد:

$$\left. \begin{aligned} \Delta' > 0 &\Rightarrow 1 - (m-1) > 0 \Rightarrow 2 - m > 0 \Rightarrow m < 2 \\ \frac{c}{a} \geq 0 &\Rightarrow m-1 \geq 0 \Rightarrow m \geq 1 \\ \frac{-b}{a} > 0 &\Rightarrow 2 > 0 \text{ همواره برقرار است.} \end{aligned} \right\} \xrightarrow{\cap} 1 \leq m < 2$$

۳۰-گزینه‌ی «۱»

$$x^2 + x < 0 \Rightarrow x(x+1) < 0 \Rightarrow -1 < x < 0.$$

بنابراین داریم:

$$-1 < x < 0 \Rightarrow [x] = -1, [x^2] = 0, [x^3] = -1, [x^4] = 0.$$

$$\Rightarrow -2 = \text{عبارت}$$

آزمون (۳): بخش پذیری چند جمله‌ای‌ها و بسط دو جمله‌ای

۱- گزینه‌ی «۱۴»

طبق صورت پرسش داریم:

$$ax^6 + bx^3 + 1 = (x^3 + 1)Q(x) + 1 \xrightarrow{x^3 = -1} a(-1)^2 + b(-1) + 1 = 1 \Rightarrow a = b$$

حال باقی‌مانده‌ی تقسیم $f(x) = x^3 + ax + 2b$ بر $(x+2)$ همان $f(-2)$ است:

$$f(-2) = (-2)^3 - 2a + 2b = 4 - 2a + 2a = 4$$

۲- گزینه‌ی «۴»

عبارت باید به ازای $x=1$ و $x=-1$ برابر صفر شود:

$$\begin{cases} 1+a+b+1=0 \\ 1-a+b+1=0 \end{cases} \Rightarrow 2a=0 \Rightarrow a=0, \quad b=-2 \Rightarrow a-2b=0-2(-2)=4$$

۳- گزینه‌ی «۳»

با یک عبارت درجه‌ی چهار روبرو هستیم که بر $(x+1)^3$ بخش پذیر بوده و ضریب x^4 آن برابر ۱ است. پس این عبارت به صورت زیر می‌باشد:

$$x^4 + 2ax^3 + bx + c = (x+1)^3(x+c) = (x^3 + 3x^2 + 3x + 1)(x+c) = x^4 + (3+c)x^3 + (3+3c)x^2 + (3c+1)x + c$$

بنابراین ضریب x^2 یعنی $(3+3c)$ باید صفر باشد؛ در نتیجه $c=-1$:

$$x^4 + 2ax^3 - 2x - 1 = x^4 + 2ax^3 + bx - 1 \Rightarrow 2a = 2 \Rightarrow a = 1$$

۴- گزینه‌ی «۱»

روش اول: مقسوم‌علیه از درجه‌ی ۳ است بنابراین $R(x)$ حداکثر از درجه‌ی ۲ خواهد بود:

$$R(x) = ax^2 + bx + c$$

$$x + x^3 + x^2 - x^4 + x^5 = (x^3 - x)Q(x) + ax^2 + bx + c$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x=0: 0=0+0+c \Rightarrow c=0 \\ x=1: 3=a+b+c \Rightarrow a+b=3 \\ x=-1: -3=a-b+c \Rightarrow a-b=3 \end{cases} \Rightarrow a=3, \quad b=0 \Rightarrow R(x) = 3x^2 \Rightarrow R(1) = 3$$

روش دوم: در معادله تقسیم $x=1$ را جایگزین می‌کنیم:

$$x + x^3 + x^2 - x^4 + x^5 = (x^3 - x)Q(x) + R(x) \xrightarrow{x=1} 3 = 0 + R(1) \Rightarrow R(1) = 3$$

۵- گزینه‌ی «۲»

با فرض $f(x) = x^4 - x^3 + mx^2 + x + 1$ باید $f(1)$ و $f(-1)$ برابر صفر شوند:

$$f(1) = 1 - 1 + m + 1 + 1 = 0 \Rightarrow m = -2$$

$$f(-1) = 1 + 1 + m - 1 + 1 = 0 \Rightarrow m = -2$$

۶- گزینه‌ی «۴»

$$\begin{cases} x=1: f(-1) + 2f(1) = 1 \\ x=-1: f(1) + 2f(-1) = -1 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 4f(1) + 2f(-1) = 2 \\ f(1) + 2f(-1) = -1 \end{cases} \Rightarrow \frac{3f(1) = 3 \Rightarrow f(1) = 1}{}$$

باقی‌مانده‌ی تقسیم $f(x)$ بر $(x-1)$ همان $f(1)$ است که برابر ۱ می‌باشد.

۷- گزینهی «۱»

تنها عبارت درجه‌ی سوم‌ی که مقسوم‌علیه $(x-2)^4$ است، $(x-2)^3$ می‌باشد:

$$(x-2)^3 = x^3 - 6x^2 + 12x - 8 = x^3 + ax^2 + bx + c \Rightarrow c = -8$$

۸- گزینهی «۲۴»

عبارت درجه‌ی سوم‌ی که مقسوم‌علیه $(x+1)^3$ باشد یا $(x+1)^3$ است و یا $x(x+1)^2$. با توجه به این که $ax^3 + bx^2 + cx + 1$ بر x بخش‌پذیر نیست پس حتماً برابر $(x+1)^3$ است:

$$(x+1)^3 = x^3 + 3x^2 + 3x + 1 = ax^3 + bx^2 + cx + 1 \Rightarrow a=1, b=3, c=3 \Rightarrow a+b+c=7$$

۹- گزینهی «۲»

طبق الگوریتم تقسیم داریم:

$$x^{10} = (x^3 + x + 1)Q(x) + R(x)$$

دو طرف معادله را در $(x-1)$ ضرب می‌کنیم:

$$(x-1)x^{10} = (x^3 - 1)Q(x) + (x-1).R(x)$$

$$\xrightarrow{x^3=1} \cancel{(x-1)}x(x^3)^3 = \cancel{(x-1)}.R(x) \Rightarrow R(x) = x$$

۱۰- گزینهی «۳»

$$f(x) = (x-5)(x+2)Q(x) + 2x + 4 \xrightarrow{x=5} f(5) = 0 + 2 \times 5 + 4 = 14$$

$f(5)$ همان باقیمانده‌ی تقسیم $f(x)$ بر $(m-5)$ است.

۱۱- گزینهی «۳»

طبق فرض $f(1) = 3$ است:

$$f(1) = 2 \Rightarrow a + b + 2 + d = 2 \Rightarrow a + b + d = 0.$$

اکنون داریم:

$$a\left(\frac{d}{a}\right)^2 + b\left(\frac{d}{a}\right) + d = \frac{d^2}{a} + \frac{bd}{a} + d = \frac{d}{a}(d + b + a) = \frac{d}{a} \times 0 = 0.$$

پس باقیمانده‌ی تقسیم برابر صفر است.

۱۲- گزینهی «۲»

$$f(x^2) = (x-1)Q(x) + R(x) \xrightarrow{x=1} f(1) = R(1)$$

از طرفی طبق صورت پرسش $f(1) = 2$. پس باقیمانده‌ی مطلوب هم برابر ۲ است.

۱۳- گزینهی «۲»

$$f(x^2 - 1) = (x-2)Q(x) \xrightarrow{x=2} f(3) = 0.$$

$$f(x) = x + m \xrightarrow{x=3} f(3) = m + 3 = 0 \Rightarrow m = -3$$

۱۴- گزینهی «۲»

$$x^{100} - 100x^9 + 96 = (x+1)Q(x) + R(x) \xrightarrow{x=-1} 1 + 100 + 96 = R(-1) \Rightarrow R(-1) = 197$$

۱۵- گزینهی «۴»

$$(x-\alpha)(x-\beta) + k = (x-\alpha-\beta)Q(x) \xrightarrow{x=\alpha+\beta} (\alpha+\beta-\alpha)(\alpha+\beta-\beta) + k = 0.$$

$$\Rightarrow \alpha\beta + k = 0 \Rightarrow k = -\alpha\beta$$

۱۶- گزینهی «۱»

طبق صورت پرسش $f(1)=4$ و $f(-1)=2$ است. ضمناً باقیمانده $f(x)$ بر x^2-1 عبارتی حداکثر از درجهی یک است. بنابراین:

$$f(x)=(x^2-1)Q(x)+ax+b$$

$$\left. \begin{array}{l} f(1)=4 \Rightarrow a+b=4 \\ f(-1)=2 \Rightarrow -a+b=2 \end{array} \right\} \Rightarrow 2b=6 \Rightarrow b=3 \Rightarrow a=1 \Rightarrow R(x)=x+3$$

۱۷- گزینهی «۳»

برای آن که باقیمانده‌ی خواسته شده را به دست آوریم باید قرار دهیم $x^2=-1$:

$$(x^4-1)(x^2+x+1)+x^3-x+2 \stackrel{x^2=-1}{=} ((-1)^2-1)(-1+x+1)+x(-1)-x+2=-2x+2$$

۱۸- گزینهی «۲»

$$f(x)=x(x+1)(x+2)(x+3)Q(x)+3x^3+\Delta x+1 \stackrel{x=-1}{\rightarrow} f(-1)=-7$$

$$\stackrel{x=-2}{\rightarrow} f(-2)=-33$$

$$\left. \begin{array}{l} f(x)=(x+1)(x+2)+ax+b \stackrel{x=-1}{\rightarrow} f(-1)=-a+b=-7 \\ \stackrel{x=-2}{\rightarrow} f(-2)=-2a+b=-33 \end{array} \right\} \Rightarrow a=26, b=19 \Rightarrow a-b=7$$

۱۹- گزینهی «۱»

نکته: جمله‌ی $(k+1)$ ام از بسط $(a+b)^n$ به صورت $\binom{n}{k} a^{n-k} b^k$ می‌باشد.

در بسط داده شده با فرض $b=\frac{-x}{2}$ و $a=1$ ، جمله‌ی شامل x^3 به ازای $k=3$ به دست می‌آید. پس داریم:

$$\binom{8}{3} 1^{8-3} \times \left(-\frac{x}{2}\right)^3 = \frac{\cancel{8} \times 7 \times \cancel{6}}{3 \times 2 \times 1} \times \frac{-x^3}{\cancel{2}} = -7x^3$$

۲۰- گزینهی «۳»

نکته: تعداد جملات بسط $(a+b)^n$ برابر $n+1$ است.

پس این بسط ۷ جمله دارد.

آزمون (۴) : تابع (۱)

۱- گزینه‌ی «۳»

وقتی y تابعی از x خواهد بود که به ازای هر x فقط یک مقدار برای y به دست می‌آید.

$$x=0 \Rightarrow \begin{cases} y=0 \\ y=\pm\sqrt{3} \end{cases} \quad \text{مثال نقض گزینه ۱:}$$

$$x=0 \Rightarrow \begin{cases} y=0 \\ y=-2 \end{cases} \quad \text{مثال نقض گزینه ۲:}$$

$$x=0 \Rightarrow \begin{cases} y=0 \\ y=4 \end{cases} \quad \text{مثال نقض گزینه ۴:}$$

اما در گزینه ۳ داریم:

$$x_1 = x_2 \Rightarrow y_1^2 + 9y_1 = y_2^2 + 9y_2 \Rightarrow y_1^2 - y_2^2 = 9y_2 - 9y_1$$

$$\Rightarrow (y_1 - y_2)(y_1^2 + y_1y_2 + y_2^2) = -9(y_1 - y_2) \Rightarrow \begin{cases} y_1 = y_2 \\ y_1^2 + y_1y_2 + y_2^2 = -9 \Rightarrow y_1^2 + y_1y_2 + y_2^2 + 9 = 0 \end{cases}$$

$$\Delta = 1 - 4(y_2^2 + 9) = -4y_2^2 - 35 < 0$$

پس این معادله جواب ندارد و از $x_1 = x_2$ تنها $y_1 = y_2$ نتیجه شد. پس این در رابطه y تابعی از x است.

۲- گزینه‌ی «۱»

$$f(-x) - xf(x) = x^2 + 1 \Rightarrow \begin{cases} x=2: f(-2) - 2f(2) = 5 \\ x=-2: f(2) + 2f(-2) = 5 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 4f(2) - 2f(-2) = -1 \\ f(2) + 2f(-2) = 5 \end{cases}$$

$$\Delta f(2) = -5 \Rightarrow f(2) = -1$$

$$f(-2) = 3$$

۳- گزینه‌ی «۱»

$$\text{محدودیت لگاریتم: } \frac{5x-2-x^2}{2} > 0 \Rightarrow x^2 - 5x + 2 < 0 \Rightarrow \Delta = 25 - 4 \times 2 = 17 \Rightarrow \frac{5-\sqrt{17}}{2} < x < \frac{5+\sqrt{17}}{2}$$

$$\text{محدودیت رادیکالی: } \log \frac{5x-2-x^2}{2} \geq 0 \Rightarrow \frac{5x-2-x^2}{2} \geq 1 \Rightarrow x^2 - 5x + 4 \leq 0 \Rightarrow (x-1)(x-4) \leq 0 \Rightarrow 1 \leq x \leq 4$$

$1 \leq x \leq 4$: اشتراک دو بازه‌ی فوق

این بازه شامل ۴ عدد صحیح است.

۴- گزینه‌ی «۱»

دامنه‌ی این تابع $[-2, 2]$ است. داریم:

$$-2 \leq x \leq 2 \Rightarrow 0 \leq x^2 \leq 4 \Rightarrow -4 \leq -x^2 \leq 0 \Rightarrow 0 \leq 4 - x^2 \leq 4 \Rightarrow 0 \leq \sqrt{4 - x^2} \leq 2$$

اکنون با توجه به این که $x\sqrt{4-x^2}$ ضرب دو عبارت کراندار است، پس حاصل آن نیز کراندار بوده و بُرد تابع نمی‌تواند گزینه‌های ۳ یا ۴ باشد. حال چون اختلاف گزینه‌های (۱) و (۲) فقط در وجود ± 2 است و به ازای $x = \pm\sqrt{2}$ به دست می‌آید. $y = \pm 2$ ، گزینه‌ی ۱ صحیح است.

۵- گزینه‌ی «۳»

با فرض $x > 0$ داریم:

$$\left. \begin{array}{l} f(x) = \sqrt{x-2} \\ f(-x) = g(-x) \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{شرط فرد بودن } f} f(-x) = -f(x) \Rightarrow g(-x) = -\sqrt{x+2} \Rightarrow g(-x) = -\sqrt{-(-x)+2} \Rightarrow g(x) = -\sqrt{-x+2}$$

۶- گزینه ی «۳»

می دانیم: $(f \circ g \circ h)^{-1}(x) = (h^{-1} \circ g^{-1} \circ f^{-1})(x)$ بنابراین با فرض $h(x) = 2x+1$ و $S(x) = 3x-1$ داریم:

$$f(x) = (h \circ g \circ S)(x) \Rightarrow f^{-1}(x) = (S^{-1} \circ g^{-1} \circ h^{-1})(x)$$

$$h(x) = 2x+1 \Rightarrow h^{-1}(x) = \frac{x-1}{2}, S(x) = 3x-1 \Rightarrow S^{-1}(x) = \frac{x+1}{3}$$

$$f^{-1}(x) = \frac{g^{-1}\left(\frac{x-1}{2}\right)+1}{3}$$

۷- گزینه ی «۳»

$$(f \circ g)^{-1}(x) = (g^{-1} \circ f^{-1})(x)$$

$$f(x) = \frac{x-2}{3} \Rightarrow f^{-1}(x) = 3x+2 \Rightarrow (g^{-1} \circ f^{-1})(x) = 2(3x+2)+1 = 6x+5$$

۸- گزینه ی «۲»

برای فرد بودن f ، باید ضرایب عبارات با درجه ی زوج آن برابر صفر باشد:

$$\left. \begin{array}{l} x^4: a+b=0 \\ x^2: b+c=0 \\ x^0: a+c+2=0 \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{جمع سه عبارت}} 2(a+b+c)+2=0 \Rightarrow a+b+c=-1$$

۹- گزینه ی «۴»

$$\delta - x^2 \geq 0 \Rightarrow x^2 \leq \delta \Rightarrow -\sqrt{\delta} \leq x \leq \sqrt{\delta} \Rightarrow D_f = [-\sqrt{\delta}, \sqrt{\delta}]$$

$$-\sqrt{\delta} \leq [x] \leq \sqrt{\delta} \Rightarrow -2 \leq [x] \leq 2 \Rightarrow -2x < 3$$

۱۰- گزینه ی «۳»

$$f(f(x)) = f(2-|x-2|) = 2 - |(2-|x-2|)| = 2 - |x-2| = f(x)$$

۱۱- گزینه ی «۱»

$$f(g(x)) = 2g^2(x) + 4 = 4x^2 + 6x \Rightarrow g^2(x) = 2x^2 + 3x - 2$$

$$\Rightarrow g^2(-2) = 8 - 6 - 2 = 0 \Rightarrow g(-2) = 0$$

۱۲- گزینه ی «۳»

$$y = \frac{x^2+1+1}{\sqrt{x^2+1}} = \sqrt{x^2+1} + \frac{1}{\sqrt{x^2+1}}$$

نکته: اگر $a > 0$ آن گاه $a + \frac{1}{a} \geq 2$.بنابراین با توجه به این که $\sqrt{x^2+1}$ عددی مثبت و بزرگتر از ۱ است پس $y \geq 2$ خواهد بود.

دقت کنید به ازای $x=0$ مقدار $y=2$ به دست می آید. (در واقع چون $\sqrt{x^2+1}$ نمی تواند بین صفر و یک باشد، بازه ای که با استفاده از نکته ی فوق به دست می آید ممکن است بزرگتر از بُرد تابع باشد و نیاز به بررسی دقیق تر دارد.)

۱۳-گزینه‌ی «۴»

توابعی معکوس‌پذیرند که یک به یک باشند:

مثال نقض گزینه ۱: $x = \pm\sqrt{2}$ یا $x = 0 \Rightarrow y = 0$

مثال نقض گزینه ۲: $0 \leq x < 1 \Rightarrow y = 0$

مثال نقض گزینه ۳: $x = 3$ یا $x = 0 \Rightarrow y = 0$

یک به یک بودن گزینه ۴ بر سادگی قابل اثبات است.

۱۴-گزینه‌ی «۴»

$$D\left(\frac{f}{g}\right) = D_f \cap D_g - \{x \mid g(x) = 0\} = \{1, 2, 3\} - \{3\} = \{1, 2\}$$

$$\frac{f}{g} = \left\{ \left(1, \frac{2 \times 1}{5}\right), \left(2, \frac{2 \times 2}{6}\right) \right\} = \left\{ \left(1, \frac{2}{5}\right), \left(2, \frac{1}{3}\right) \right\}$$

۱۵-گزینه‌ی «۴»

$$\text{بررسی گزینه ۱: } \begin{cases} D_f = (0, +\infty) \\ D_g = \mathbb{R} - \{0\} \end{cases} \Rightarrow f(x) \neq g(x)$$

$$\text{بررسی گزینه ۲: } \begin{cases} D_f = \mathbb{R} - \{0\} \\ D_g = \mathbb{R} \end{cases} \Rightarrow f(x) \neq g(x)$$

$$\text{بررسی گزینه ۳: } \begin{cases} D_f = [0, +\infty) \\ D_g = \mathbb{R} \end{cases} \Rightarrow f(x) \neq g(x)$$

$$\text{بررسی گزینه ۴: } D_f = D_g = \mathbb{R} - \{0\}, f(x) = g(x) = \begin{cases} 1, & x > 0 \\ -1, & x < 0 \end{cases}$$

۱۶-گزینه‌ی «۱»

برای دامنه‌ی f داریم:

$$\sin \pi x - 1 \geq 0 \Rightarrow \sin \pi x \geq 1 \Rightarrow \sin \pi x = 1 \Rightarrow \sin \pi x = \sin \frac{\pi}{2} \Rightarrow \pi x = 2k\pi + \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = 2k + \frac{1}{2} \quad (k \in \mathbb{Z})$$

$$x = 2k + \frac{1}{2} \Rightarrow [x] + [-x] = -1 \Rightarrow f(x) = -1 + \sqrt{\sin \frac{\pi}{2} - 1} = -1 + 0 = -1$$

$$f\left(-\frac{1}{2}f(x)\right) = f\left(-\frac{1}{2} \times (-1)\right) = f\left(\frac{1}{2}\right) = -1$$

۱۷-گزینه‌ی «۲»

$$g^{-1}(\epsilon) = \alpha \Rightarrow g(\alpha) = \epsilon \Rightarrow f(\alpha) + \sqrt{f(\alpha)} = \epsilon \xrightarrow{\sqrt{f(\alpha)} = A} A^2 + A - \epsilon = 0 \Rightarrow \begin{cases} A = -3 \Rightarrow \sqrt{f(\alpha)} = -3 \text{ غ ق} \\ A = 2 \Rightarrow \sqrt{f(\alpha)} = 2 \Rightarrow f(\alpha) = 4 \end{cases}$$

$$f(\alpha) = 4 \Rightarrow f^{-1}(4) = \alpha \Rightarrow \sqrt[3]{2 \times 4} = \alpha \Rightarrow \alpha = 2$$

۱۸-گزینه‌ی «۳»

$$f(x^2) - 2f(x) + 1 = \frac{x^2}{x^2-1} - \frac{2x}{x-1} + 1 = \frac{x^2 - 2x(x+1) + x^2 - 1}{x^2-1} = \frac{-2x-1}{x^2-1} = \frac{2x+1}{1-x^2}$$

۱۹-گزینه‌ی «۱»

$$f(1+\sqrt{2})+f(1-\sqrt{2})=(1+\sqrt{2}+\frac{2}{1+\sqrt{2}})+(1-\sqrt{2}+\frac{2}{1-\sqrt{2}})=2+2(\frac{1}{1+\sqrt{2}}+\frac{1}{1-\sqrt{2}})=2+2(\frac{1-\sqrt{2}+1+\sqrt{2}}{1-2})=2-4=-2$$

۲۰- گزینهی «۴»

$$g^{-1} \circ f^{-1} = (f \circ g)^{-1}$$

$$f \circ g = \{(2, 2), (3, 3), (5, 5)\} \Rightarrow (f \circ g)^{-1} = g^{-1} \circ f^{-1} = \{(2, 2), (3, 3), (5, 5)\}$$

۲۱- گزینهی «۱»

$$D_g = \mathbb{R}:$$

$$D_f: -1 \leq 2x-1 \leq 1 \Rightarrow 0 \leq 2x \leq 2 \Rightarrow D_f = [0, 1]$$

$$D_{f \circ g} = \{x \in D_g \mid g(x) \in D_f\} \Rightarrow 0 \leq \frac{x^2}{1+x^2} \leq 1 \xrightarrow{1+x^2 > 0} 0 \leq x^2 \leq 1+x^2$$

این نامعادله به ازای $x \in \mathbb{R}$ برقرار است پس دامنه‌ی $f \circ g$ برابر $\mathbb{R}$ می‌باشد.

۲۲- گزینهی «۳»

نکته: نقاط برخورد f و f^{-1} عموماً روی نیمساز $y=x$ است؛ اما اگر f صعودی اکید باشد تمام نقاط برخورد f و f^{-1} دقیقاً همان ریشه‌های معادله‌ی $f(x)=x$ هستند.
در این پرسش هم چون $f'(x) \geq 0$ و f صعودی اکید است کافی است تعداد ریشه‌های $f(x)=x$ را در بازه‌ی $[-1, 9]$ بیابیم:

$$f(x)=x \Rightarrow x+\sin(\frac{\pi}{4}x)=x \Rightarrow \sin(\frac{\pi}{4}x)=0 \Rightarrow \frac{\pi}{4}x=k\pi \Rightarrow m=4k \quad (k \in \mathbb{Z})$$

بنابراین پاسخ مسئله $\{0, 4, 8\}$ است.

۲۳- گزینهی «۲»

$$f(\sqrt{3})=(\sqrt{3})^2-2[\sqrt{3}]=3-2 \times 1=1$$

$$f(-\frac{1}{2}f(\sqrt{3}))=f(-\frac{1}{2})=\frac{1}{4}-2[-\frac{1}{2}]=\frac{1}{4}+2=2\frac{1}{4}$$

۲۴- گزینهی «۱»

$$f(g(x))=g^2(x)-g(x) \neq x^2+x \neq (g(x)-\frac{1}{2})^2=x^2+x+\frac{1}{4}=(x+\frac{1}{2})^2$$

$$\Rightarrow \begin{cases} g(x)-\frac{1}{2}=x+\frac{1}{2} \Rightarrow g(x)=x+1 \Rightarrow (f+g)(x)=x^2-x-2+x+1=x^2-1 \\ g(x)-\frac{1}{2}=-x-\frac{1}{2} \Rightarrow g(x)=-x \Rightarrow (f+g)(x)=x^2-x-2-x=x^2-2x-2 \end{cases}$$

تنها x^2-1 در گزینه‌ها وجود دارد.

۲۵- گزینهی «۴»

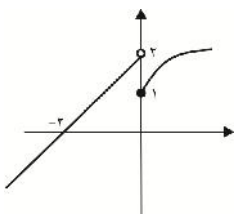
از رسم نمودار بهره می‌گیریم:

چنان چه مشاهده می‌شود تابع غیر یکنوا و غیر یک به یک است.

۲۶- گزینهی «۱»

$$(g \circ f)(x) = g(\frac{x}{2-x}) = \frac{1}{2}x$$

$$\frac{x}{2-x} = t \xrightarrow{\text{ترکیب در زوج}} \frac{x}{2-x+x} = \frac{t}{1+t} \Rightarrow x = \frac{2t}{1+t} \Rightarrow g(t) = \frac{1}{2} \times \frac{2t}{1+t} \Rightarrow g(x) = \frac{x}{x+1}$$

۲۷-گزینه‌ی «۱»

مجموعه‌های $(f \cap g)$ و $(f - g)$ زیر مجموعه‌ی f هستند، پس قطعاً تابع خواهند بود. برای $f \circ g$ داریم:

$$x_1 = x_2 \xrightarrow{\text{تابع } g} g(x_1) = g(x_2) \xrightarrow{\text{تابع } f} f(g(x_1)) = f(g(x_2))$$

اما مجموعه‌ی $(f \cup g)$ ممکن است تابع نباشد. به عنوان مثال:

$$\begin{aligned} f &= \{(1, 2)\} \\ g &= \{(1, 3)\} \end{aligned} \rightarrow f \circ g = \{(1, 2), (1, 3)\} \text{ تابع نیست.}$$

۲۸-گزینه‌ی «۴»

$$\left. \begin{aligned} (3, 2) &\in f \\ (3, a^2 - a) &\in f \end{aligned} \right\} \xrightarrow{\text{تابع } f} a^2 - a = 2 \Rightarrow a^2 - a - 2 = 0 \Rightarrow a = 2 \text{ یا } a = -1$$

$$a = 2 \Rightarrow f = \{(3, 2), (2, 5), (b, 2), (-1, 4)\} \xrightarrow{f \text{ یک به یک}} (3, 2) = (b, 2) \Rightarrow b = 3$$

$$a = -1 \Rightarrow f = \{(3, 2), (-1, 5), (b, 2), (-1, 4)\} \quad f \text{ تابع نیست.}$$

۲۹-گزینه‌ی «۱»

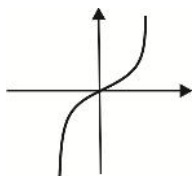
$$g(x) = \frac{1-x}{x} = \frac{1}{x} - 1 \Rightarrow (g \circ f)(x) = \frac{1}{x - [x]} - 1, D_{f \circ g} = \mathbb{R} - \mathbb{Z}$$

$$x \notin \mathbb{Z} \Rightarrow 0 < x - [x] < 1 \Rightarrow 1 < \frac{1}{x - [x]} \Rightarrow 0 < \frac{1}{x - [x]} - 1 \Rightarrow R_{f \circ g} = (0, +\infty)$$

۳۰-گزینه‌ی «۱»

تابع f را رسم می‌کنیم:

چنان چه مشاهده می‌شود این تابع یک به یک و یکتا می‌باشد.

آزمون (۵): تابع (۲)

۱- گزینه‌ی «۴»

ابتدا دامنه‌ی تابع را تعیین می‌کنیم:

$$2|x| - x^2 \geq 0 \Rightarrow |x|(2 - |x|) \geq 0 \Rightarrow \begin{cases} |x| \leq 2 \Rightarrow -2 \leq x \leq 2 \\ x = 0 \end{cases}$$

اکنون داریم:

$$y = \sqrt{2|x| - x^2} = \sqrt{-x^2 + 2|x| - 1 + 1} = \sqrt{-(|x| - 1)^2 + 1}$$

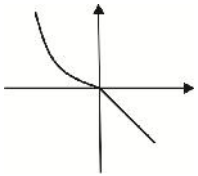
$$0 \leq |x| \leq 2 \Rightarrow -1 \leq |x| - 1 \leq 1 \Rightarrow 0 \leq (|x| - 1)^2 \leq 1 \Rightarrow 0 \geq -(|x| - 1)^2 \geq -1 \Rightarrow 1 \geq -(|x| - 1)^2 + 1 \geq 0 \Rightarrow R = [0, 1]$$

۲- گزینه‌ی «۴»

نکته: $D_{f \circ f^{-1}} = D_{f^{-1}} = R_f$, $f \circ f^{-1}(x) = x$

$$\text{بنابراین: } f \circ f^{-1} = \{(1, 1), (3, 3)\}$$

۳- گزینه‌ی «۴»

در گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳ به ازای $y=1$ دو مقدار $x=\pm 1$ به دست می‌آید. پس هیچ کدام یک به یک نیستند. تابع داده شده در گزینه‌ی ۴ با توجه به نمودار روبه‌رو یک به یک است.

۴- گزینه‌ی «۳»

$$1) \frac{x-1}{x+1} > 0 \Rightarrow x < -1 \text{ یا } x > 1$$

$$2) \log \frac{x-1}{x+1} \geq 0 \Rightarrow \frac{x-1}{x+1} \geq 1 \Rightarrow \frac{\cancel{x}-1-\cancel{x}-1}{x+1} \geq 0 \Rightarrow \frac{-2}{x+1} \geq 0 \Rightarrow x+1 < 0 \Rightarrow x < -1$$

با اشتراک در بازه‌ی به دست آمده، دامنه‌ی تابع به صورت $(-\infty, -1)$ خواهد بود.

۵- گزینه‌ی «۱»

$$D_{f \circ g} = \{x \in D_g \mid g(x) \in D_f\} = \{x \in \mathbb{R} \mid x^2 + 4x \leq 5\}$$

$$x^2 + 4x - 5 \leq 0 \Rightarrow (x+5)(x-1) \leq 0 \Rightarrow -5 \leq x \leq 1 \Rightarrow D_{f \circ g} = [-5, 1]$$

۶- گزینه‌ی «۳»

$$y = \frac{1+x^2}{2x} \Rightarrow 2xy = 1+x^2 \Rightarrow x^2 - 2yx + 1 = 0$$

$$\Delta' \geq 0 \Rightarrow y^2 - 1 \geq 0 \Rightarrow y \geq 1 \text{ یا } y \leq -1 \Rightarrow R_f = \mathbb{R} - (-1, 1)$$

۷- گزینه‌ی «۴»

$$f \circ g(x) = \sin^{-1}(x - [x])$$

$$0 \leq x - [x] < 1 \Rightarrow 0 \leq \sin^{-1}(x - [x]) < \frac{\pi}{2} \Rightarrow R_{f \circ g} = [0, \frac{\pi}{2}]$$

۸- گزینه‌ی «۱»

$$\left. \begin{aligned} g(f(2)) &= g(3) = 4 \\ g(f(3)) &= g(4) = 5 \\ g(f(5)) &= g(6) \text{ تعریف نشده} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \text{gof} = \{(2, 4), (3, 5)\}$$

۹- گزینهی «۲»

$$\begin{aligned} f \circ g(x) &= \frac{g(x)+1}{g(x)-1} = x^2 \xrightarrow{\text{تفضیل در مخرج}} \frac{g(x)+1}{-2} = \frac{x^2}{1-x^2} \Rightarrow g(x) = \frac{-2x^2}{1-x^2} - 1 \\ \Rightarrow g(x) &= \frac{-2x^2 - 1 + x^2}{1-x^2} = \frac{x^2 + 1}{x^2 - 1} \end{aligned}$$

۱۰- گزینهی «۱»

تنها در صورتی این تابع غیر یک به یک خواهد بود که صورت مضربی از مخرج باشد که در این حالت تابع به صورت معادله‌ی یک خط افقی در می‌آید که یک به یک نیست.

$$\frac{2x-b}{3x+4} = k \Rightarrow \frac{2}{3} = \frac{-b}{4} \Rightarrow b = \frac{-8}{3}$$

۱۱- گزینهی «۲»

$$f(1) = 2 \Rightarrow 1+a=2 \Rightarrow a=1 \Rightarrow f(x) = x^3 + x \Rightarrow f(2) = 10 \Rightarrow f^{-1}(10) = 2$$

۱۲- گزینهی «۲»

می‌دانیم نقاط برخورد f و f^{-1} در توابع صعودی حتماً روی $y=x$ قرار دارد؛ پس کافی است ریشه‌ی $f(x)=x$ را پیدا کنیم:

$$x^5 + x - 1 = x \Rightarrow x^5 = 1 \Rightarrow x = 1 \Rightarrow M(1, 1) \Rightarrow OM = \sqrt{(1-0)^2 + (1-0)^2} = \sqrt{2}$$

۱۳- گزینهی «۱»

دامنه‌ی تابع داده شده عبارت است از:

$$D = D_f \cap D_g - \{x | f(x) = 0 \text{ یا } g(x) = 0\}$$

$$\left. \begin{aligned} D_f &= \{1, 2, 3\} \\ D_g &= \{1, 2, 4\} \end{aligned} \right\} \Rightarrow D_f \cap D_g = \{1, 2\}, f(1) = 0, g(2) = 0$$

بنابراین دامنه‌ی تابع داده شده $\emptyset$ است.

۱۴- گزینهی «۲»

روش اول: معکوس تابع f را پیدا می‌کنیم و برابر آن قرار می‌دهیم:

$$y = \frac{2x+3}{x+k} \Rightarrow yx + ky - 2x - 3 = 0 \Rightarrow (y-2)x = 3 - ky \Rightarrow x = \frac{3-ky}{y-2} \Rightarrow f^{-1}(x) = \frac{-kx+3}{x-2}$$

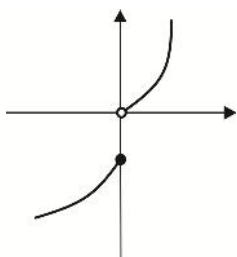
$$f(x) = f^{-1}(x) \Rightarrow \frac{2x+3}{x+k} = \frac{-kx+3}{x-2} \Rightarrow k = -2$$

روش دوم: f یک تابع هموگرافیک است که اگر $O(x_0, y_0)$ مرکز تقارن آن باشد، نسبت به خط $y - y_0 = x - x_0$ متقارن است. از طرفی این نمودار زمانی بر معکوس خود منطبق است که نسبت به خط $y = x$ متقارن باشد. بنابراین مرکز تقارن این تابع هموگرافیک باید روی خط $y = x$ قرار داشته باشد.

$$O \left| \begin{smallmatrix} -k \\ 2 \end{smallmatrix} \right. \in (y=x) \Rightarrow -k=2 \Rightarrow k=-2$$

۱۵- گزینهی «۲»

نمودار $f(x)$ را رسم می‌کنیم:

همان‌طور که ملاحظه می‌کنید این تابع یک به یک با بُرد $R - (-1, 0]$ است.

۱۶-گزینه‌ی «۲»

$$x^2 \geq 0 \Rightarrow -x^2 \leq 0 \Rightarrow 17 - x^2 \leq 17 \xrightarrow{x^2 \leq 17} 0 \leq \sqrt{17 - x^2} \leq \sqrt{17}$$

این بازه شامل اعداد صحیح $\{0, 1, 2, 3, 4\}$ می‌باشد.

۱۷-گزینه‌ی «۳»

برای آن که این تابع فرد باشد باید ضرایب عبارات با درجه‌ی زوج صفر باشد تا از بین بروند:

$$\left. \begin{array}{l} x^4 \text{ ضریب } A-3=0 \Rightarrow A=3 \\ x^2 \text{ ضریب } B+1=0 \Rightarrow B=-1 \end{array} \right\} \Rightarrow A+B=3-1=2$$

۱۸-گزینه‌ی «۱»

$$y = x^2 - 4x = (x-2)^2 - 4$$

$$x < 2: (x-2)^2 > 0 \Rightarrow (x-2)^2 - 4 > -4 \Rightarrow R_y = (-4, +\infty) = D_{y^{-1}}$$

$$y = (x-2)^2 - 4 \Rightarrow y+4 = (x-2)^2 \xrightarrow{y > -4} \sqrt{y+4} = |x-2| \xrightarrow{x < 2} \sqrt{y+4} = 2-x$$

$$x = 2 - \sqrt{y+4} \Rightarrow y^{-1} = 2 - \sqrt{x+4}$$

۱۹-گزینه‌ی «۱»

$$y = \sin^{-1} \frac{2x+1}{x+1}$$

$$-1 \leq \frac{2x+1}{x+1} \leq 1 \Rightarrow -1 \leq \frac{2x+2+9}{x+1} \leq 1 \Rightarrow -1 \leq 2 + \frac{9}{x+1} \leq 1$$

$$\Rightarrow -3 \leq \frac{9}{x+1} \leq -1 \Rightarrow -1 \leq \frac{x+1}{9} \leq \frac{-1}{3} \Rightarrow -9 \leq x+1 \leq -3 \Rightarrow -10 \leq x \leq -4$$

این بازه شامل ۷ عدد صحیح است.

۲۰-گزینه‌ی «۱»

A   B

a → a

b ↘ .b

c ↘ c

d . d

F یک به یک با برد B است. پس هر عضو از A دقیقاً به یک عضو از B نظیر می‌شود.

بنابراین دو عضو دیگر f به یکی از دو صورت $\{(d, d), (c, b)\}$ یا $\{(d, b), (c, d)\}$ است.

۲۱-گزینه‌ی «۲»

$$\left. \begin{array}{l} (3, m^2) \in f \\ (3, m+2) \in f \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{شرط تابع بودن}} m^2 = m+2 \Rightarrow m^2 - m - 2 = 0 \Rightarrow m=2 \text{ یا } m=-1$$

$m=2: f = \{(3, 4), (2, 1), (-2, 2), (2, 4)\}$ تابع نیست.

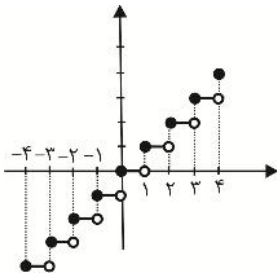
$m=-1: f = \{(3, 1), (2, 1), (-2, -1), (-1, 4)\}$ تابع است.

۲۲-گزینه‌ی «۴»

$$\left. \begin{array}{l} 1) x-1 > 0 \Rightarrow x > 1 \\ 2) 1 - \log(x-1) \geq 0 \Rightarrow \log(x-1) \leq 1 \Rightarrow x-1 \leq 10 \Rightarrow x \leq 11 \end{array} \right\} \xrightarrow{(1) \cap (2)} D = (1, 11]$$

۲۳-گزینه‌ی «۲»

$[x]$ غیر یک به یک و یکنوا است. به نمودار آن توجه کنید:

۲۴-گزینه ۱»

$$f(x) = \begin{cases} \sqrt{x+x} = \sqrt{2x} & x \geq 0 \\ \sqrt{x-x} = 0 & x < 0 \end{cases}, D_g = \mathbb{R} - \{0, 4\}$$

$$D_{g \circ f} = \{x \in D_f \mid f(x) \in D_g\} = \{x \in \mathbb{R} \mid f(x) \neq 0, 4\}$$

$$f(x) \neq 0 \Rightarrow x > 0$$

$$f(x) \neq 4 \Rightarrow \sqrt{2x} + 4 \Rightarrow 2x \neq 16 \Rightarrow x \neq 8$$

$$\text{بنابراین: } D_{g \circ f} = (0, 8) \cup (8, +\infty)$$

۲۵-گزینه ۲»

ریشه‌های $f(x) = x$ را پیدا می‌کنیم؛ چون $f(x)$ در $x \geq 1$ صعودی اکید بوده و نقاط تقاطع f و f^{-1} حتماً روی $y = x$ قرار دارند.

$$x^3 - 2x = x \Rightarrow x^3 - 4x = 0 \Rightarrow x(x^2 - 4) = 0 \Rightarrow x = 0 \text{ یا } x = \pm 2 \xrightarrow{x \geq 1} x = 2$$

۲۶-گزینه ۱»

$$f(f(-1)) = f(\sqrt{2 - (-1) - (-1)^2}) = f(\sqrt{2}) = \sqrt{2 - \sqrt{2} - 2} = \sqrt{-\sqrt{2}} \text{ تعریف نشده}$$

۲۷-گزینه ۳»

$$4 - |x - 1| \geq 0 \Rightarrow |x - 1| \leq 4 \Rightarrow -4 \leq x - 1 \leq 4 \Rightarrow -3 \leq x \leq 5$$

این بازه شامل ۹ عدد صحیح است.

۲۸-گزینه ۳»

نقطه‌ای پاسخ است که اگر مختصات آن را جابه‌جا کنیم در تابع داده شده صدق کند.

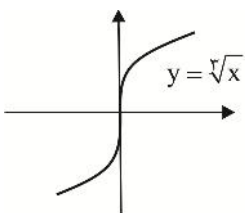
$$(66, 4) \in f^{-1} \Leftrightarrow (4, 66) \in f \Leftrightarrow 66 = 4^3 + \sqrt{4}$$

۲۹-گزینه ۱»

$$f(f(f(x))) = f(f(x+2)) = f(x+2+2) = f(x+4) = x+4+2 = x+6$$

۳۰-گزینه ۳»

با فرض $y = 1$ در سه تابع داده شده در گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ برای x دو مقدار ± 1 به دست می‌آید. پس هیچ کدام یک به یک نیستند. اما $y = \sqrt[3]{x}$ صعودی اکید بوده و یک به یک می‌باشد. به نمودار آن توجه کنید:

آزمون (۶): دوره‌ی تناوب

۱- گزینه‌ی «۲»

نکته: دوره تناوب اصلی $\sin^k ax$ برابر است با $\frac{\pi}{|a|}$.

$$f(x+T)=f(x) \Rightarrow \begin{cases} x \notin Q & \text{هر مقدار گویایی میتواند باشد: } x \notin Q \\ x \in Q: T = \frac{\pi}{|a|} = \frac{\pi}{2} = \frac{\pi}{2} \end{cases}$$

دو ضابطه‌ای که f را تشکیل داده‌اند، هر کدام در دامنه‌ی خود متناوب‌اند. پس دوره‌ی تناوب اصلی f ، k ، m ، n دوره‌ی تناوب آن‌هاست.

۲- گزینه‌ی «۱»

$$f(x) = \sin(\cos 2x)$$

دوره‌ی تناوب اصلی $\cos 2x$ برابر $\frac{2\pi}{2} = \pi$ می‌باشد. بنابراین $T_1 = \pi$.

$$g(x) = \cos(2 \sin x)$$

دوره‌ی تناوب اصلی $\sin x$ برابر 2π است. ولی $T_2 = \pi$ چون $\cos$ زوج است.

$$\text{لذا } \frac{T_1}{T_2} = 1$$

۳- گزینه‌ی «۳»

$$\tan ax - \cot ax = -2 \cot 2ax \Rightarrow T = \frac{\pi}{|2a|} = \frac{\pi}{4} \Rightarrow |a| = 2$$

۴- گزینه‌ی «۴»

$$y_1 = \sin^2 x: T_1 = \frac{\pi}{2}, y_2 = \cos^2 x: T_2 = \frac{2\pi}{2} = \pi \xrightarrow{\text{ک.م.م}} [T_1, T_2] = \pi$$

۵- گزینه‌ی «۳»

$$f(x) = \frac{\tan(ax)}{1 - \tan^2(ax)} = \frac{1}{2} \times \frac{2 \tan(ax)}{1 - \tan^2(ax)} = \frac{1}{2} \tan(2ax) \Rightarrow T = \frac{\pi}{|2a|} = \frac{\pi}{2} \xrightarrow{a > 0} 2a = \pi \Rightarrow a = \frac{\pi}{2}$$

۶- گزینه‌ی «۳»

$$y_1 = \sin ax: T_1 = \frac{2\pi}{|a|}, y_2 = \cos 2ax: T_2 = \frac{2\pi}{|2a|} = \frac{\pi}{|a|} \xrightarrow{\text{ک.م.م}} \left[\frac{2\pi}{|a|}, \frac{\pi}{|a|} \right] = \frac{2\pi}{|a|}$$

$$\frac{2\pi}{|a|} = \frac{\pi}{2} \Rightarrow |a| = 4$$

۷- گزینه‌ی «۱»

نکته: دوره تناوب اصل $(-1)^{[ax]}$ برابر است با $\frac{2}{|a|}$.

$$y_1 = (-1)^{\left[\frac{x}{\pi}\right]}: T_1 = \frac{2}{\frac{1}{\pi}} = 2\pi, y_2 = \cos x: T_2 = \frac{2\pi}{1} = 2\pi$$

بنابراین 2π یک دوره‌ی تناوب برای f است که با کمی دقت $x = \pi$ دوره تناوب اصلی می‌باشد.

۸- گزینه‌ی «۳»

$$y = \frac{1}{\sqrt{2}} \left(\sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right) + \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right) \right) \Rightarrow T = \left[-\frac{\sqrt{2}\pi}{4}, \frac{\sqrt{2}\pi}{4} \right] = \pi$$

۹- گزینهی «۲»

$$y = \frac{\sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right)}{\tan(x) + \cot(x)} = \frac{\sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right)}{\frac{\sin^2(x) + \cos^2(x)}{\sin(x)\cos(x)}} = \frac{1}{2} \sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right) \cdot \sin(x) \cdot \cos(x)$$

$$= \frac{1}{4} \left(\sin\left(2x - \frac{\pi}{2}\right) + \frac{\sqrt{2}}{2} \right) \Rightarrow T = \frac{\sqrt{2}\pi}{2} = \pi$$

۱۰- گزینهی «۴»

$$y = \sin^2 x \cos^2 x$$

$$y_1 = \sin^2 x : T_1 = \frac{\sqrt{2}\pi}{2} = \pi, \quad y_2 = \cos^2 x : T_2 = \frac{\sqrt{2}\pi}{2} = \pi \xrightarrow{\text{م.م.ک}} \left[\pi, \frac{\pi}{2} \right] = \pi$$

۱۱- گزینهی «۲»

$$y_1 = (-1)^{[x]} : T_1 = 2, \quad y_2 = x - [x] : T_2 = 1 \xrightarrow{\text{م.م.ک}} [2, 1] = 2$$

۱۲- گزینهی «۱»

$$f(x) = \sin \frac{\pi[x]}{2} = \begin{cases} 0 & [x] = 2k \\ 1 & [x] = 4k+1 \\ -1 & [x] = 4k+3 \end{cases} \Rightarrow T_1 = 4$$

$$g(x) = \sin \frac{\pi x}{2} \Rightarrow T_2 = \frac{\sqrt{2}\pi}{2} = \pi$$

۱۳- گزینهی «۲»

$$\cos|x| = \begin{cases} \cos x & x \geq 0 \\ \cos(-x) & x < 0 \end{cases}, \quad \cos(-x) = \cos|x| \Rightarrow \cos|x| = \cos x \quad \text{که تابعی متناوب است.}$$

۱۴- گزینهی «۴»

$$f(x) = \sqrt{(|\sin^2 x| + |\cos^2 x|)^2} = \sqrt{\sin^2(x) + \cos^2(x) + |\sin^2(x) \cdot \cos^2(x)|} = \sqrt{1 + |\sin^2 x|}$$

دوره‌ی تناوب اصلی $|\sin^2 x|$ برابر $\frac{\pi}{2}$ است، پس دوره تناوب اصلی f نیز همین مقدار می‌باشد.

۱۵- گزینهی «۴»

$$y = (\sin x + \cos x)^2 - 2 \sin x \cos x = (\sin^2 x + \cos^2 x + 2 \sin x \cos x)^2 - 2 \sin x \cos x = (1 + \sin 2x)^2 - 2 \sin 2x =$$

$$1 + \sin^2 2x + 2 \sin 2x - 2 \sin 2x = 1 + \sin^2 2x \Rightarrow T = \frac{\pi}{2}$$

آزمون (۷): مثلثات (اتحادها)

۱- گزینه‌ی «۳»

$$\frac{1+\tan 15^\circ}{1-\tan 15^\circ} = \frac{\tan 45^\circ + \tan 15^\circ}{1 - \tan 45^\circ \cdot \tan 15^\circ} = \tan(45^\circ + 15^\circ) = \tan 60^\circ = \sqrt{3}$$

۲- گزینه‌ی «۱»

$$\frac{\sin 70^\circ}{\cos 20^\circ} \cdot \frac{\sin 65^\circ}{\cos 25^\circ} + \frac{\sin 70^\circ}{\cos 20^\circ} \cdot \frac{\sin 25^\circ}{\cos 65^\circ} = \sin 65^\circ \cos 70^\circ + \cos 65^\circ \sin 70^\circ = \sin(65^\circ + 70^\circ) = \sin(135^\circ) = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

۳- گزینه‌ی «۱»

می‌دانیم $1 + \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x}$ ؛ بنابراین داریم:

$$\tan^2 x + 4 \tan^2 y = \left(\frac{1}{\cos^2 x} - 1\right) + 4\left(\frac{1}{\cos^2 y} - 1\right) = \left(\frac{1}{\frac{1}{4}} - 1\right) + 4\left(\frac{1}{\frac{1}{9}} - 1\right) = 3 + 4 \times \frac{8}{4} = 8$$

۴- گزینه‌ی «۱»

$$\frac{2 \sin 20^\circ - 2 \sin 20^\circ \cos 20^\circ}{2 \sin 20^\circ + 2 \sin 20^\circ \cos 20^\circ} = \frac{1 - \cos 20^\circ}{1 + \cos 20^\circ} = \frac{2 \sin^2 10^\circ}{2 \cos^2 10^\circ} = \tan^2 10^\circ$$

۵- گزینه‌ی «۲»

$$2 \tan 20^\circ - (\cot 10^\circ - \tan 10^\circ) = 2 \tan 20^\circ - 2 \cot 20^\circ = -2(\cot 20^\circ - \tan 20^\circ) = -2 \times 2 \cot 40^\circ = -4 \cot 40^\circ = -4 \tan 50^\circ$$

۶- گزینه‌ی «۴»

$$\sqrt{2} \sin 75^\circ \sin 135^\circ \sin 165^\circ = \sqrt{2} \cos 15^\circ \times \frac{\sqrt{2}}{2} \times \sin 15^\circ = \sin 15^\circ \cos 15^\circ = \frac{1}{2} \sin 30^\circ = \frac{1}{4}$$

۷- گزینه‌ی «۱»

$$\cos^4 \frac{\pi}{8} - \sin^4 \frac{\pi}{8} = \left(\cos^2 \frac{\pi}{8} - \sin^2 \frac{\pi}{8}\right) \left(\cos^2 \frac{\pi}{8} + \sin^2 \frac{\pi}{8}\right) = \cos \frac{\pi}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

۸- گزینه‌ی «۳»

$$\tan 2x = \tan((x+y) + (x-y)) = \frac{\tan(x+y) + \tan(x-y)}{1 - \tan(x+y) \cdot \tan(x-y)} = \frac{(a+1) + (1-a)}{1 - (a+1)(1-a)} = \frac{2}{1 + (a^2 - 1)} = \frac{2}{a^2}$$

۹- گزینه‌ی «۳»

$$\sin 165^\circ \cos 345^\circ = \sin 15^\circ \cos 15^\circ = \frac{1}{2} \sin 30^\circ = \frac{1}{4}$$

۱۰- گزینه‌ی «۳»

$$\frac{2 \sin(A+B) - \sin(A+B) - \frac{1}{2} \sin(A+B)}{4 \cos A \cdot \cos B} = \frac{\sin(A+B) - \frac{1}{2} \sin(A+B)}{2 \cos A \cdot \cos B} = \frac{\sin(A+B) - \sin(A-B)}{2 \cos A \cdot \cos B} = \frac{2 \sin B \cdot \cos A}{2 \cos A \cdot \cos B} = \tan B$$

۱۱- گزینه‌ی «۳»

$$\sin\left(\frac{\pi}{3} + a\right) \cdot \cos\left(\frac{\pi}{6} + a\right) + \sin^2 a = \frac{1}{2} \left(\sin\left(\frac{\pi}{2} + 2a\right) + \sin\left(\frac{\pi}{2}\right)\right) + \sin^2 a = \frac{1}{2} (\cos 2a + 1) + \sin^2 a = \frac{1}{2} \cos 2a + \frac{1}{2} + \frac{1}{2} - \frac{1}{2} \cos 2a = \frac{3}{4}$$

۱۲- گزینه‌ی «۱»

$$\tan 75^\circ - \tan 60^\circ = \frac{\sin(75^\circ - 60^\circ)}{\cos 75^\circ \cos 60^\circ} = \frac{\cancel{\sin 15^\circ}}{\cancel{\cos 75^\circ} \cos 60^\circ} = \frac{1}{2} = 2$$

۱۳-گزینه‌ی «۳»

روش اول:

$$\tan(\alpha + \beta) = \frac{\tan \alpha + \tan \beta}{1 - \tan \alpha \tan \beta} = \tan \frac{\Delta \pi}{4} = 1 \Rightarrow \tan \alpha + \tan \beta = 1 - \tan \alpha \tan \beta$$

$$\Rightarrow \tan \alpha + \tan \beta + \tan \alpha \tan \beta = 1$$

$$(1 + \tan \alpha)(1 + \tan \beta) = 1 + \tan \alpha + \tan \beta + \tan \alpha \tan \beta = 1 + 1 = 2$$

روش دوم: با فرض $\alpha = 0$ و $\beta = \frac{\Delta \pi}{4}$ داریم:

$$(1 + \tan \alpha)(1 + \tan \beta) = (1 + \tan 0)(1 + \tan \frac{\Delta \pi}{4}) = 1 \times (1 + 1) = 2$$

۱۴-گزینه‌ی «۲»

$$\frac{\cos^2 \Delta x - \cos^2 x}{\sin 4x} = \frac{\frac{1 + \cos 2\Delta x}{2} - \frac{1 + \cos 2x}{2}}{\sin 4x} = \frac{\frac{1}{2}(\cos 2\Delta x - \cos 2x)}{\sin 4x} = \frac{\frac{1}{2} \times (-2) \sin 4x \sin 6x}{\sin 4x} = -\sin 6x$$

۱۵-گزینه‌ی «۱»

$$\frac{\sin x \cos 3x}{\sin 2x} - \cos 2x = \frac{\sin x \cos 3x - \sin 2x \cos 2x}{\sin 2x} = \frac{\frac{1}{2}(\sin 4x + \sin(-2x)) - \frac{1}{2} \sin 4x}{\sin 2x} = \frac{-\frac{1}{2} \sin 2x}{\sin 2x} = -\frac{1}{2}$$

۱۶-گزینه‌ی «۲»

$$\frac{1}{1 + \tan \frac{\pi}{9}} + \frac{1}{1 + \cot \frac{\pi}{9}} = \frac{1 + \cot \frac{\pi}{9} + 1 + \tan \frac{\pi}{9}}{1 + \tan \frac{\pi}{9} + \cot \frac{\pi}{9} + \tan \frac{\pi}{9} \cot \frac{\pi}{9}} = \frac{2 + \tan \frac{\pi}{9} + \cot \frac{\pi}{9}}{2 + \tan \frac{\pi}{9} + \cot \frac{\pi}{9}} = 1$$

۱۷-گزینه‌ی «۱»

$$\frac{\sin^2 40^\circ - \sin^2 10^\circ}{\cos 70^\circ + \cos 10^\circ} = \frac{\frac{1 - \cos 80^\circ}{2} - \frac{1 - \cos 20^\circ}{2}}{2 \cos 40^\circ \cos 30^\circ} = \frac{\frac{1}{2}(\cos 20^\circ - \cos 80^\circ)}{2 \cos 40^\circ \times \frac{\sqrt{3}}{2}} = \frac{\frac{1}{2} \times (-2) \sin(-30^\circ) \sin 30^\circ}{\sqrt{3} \cos 40^\circ} = \frac{\frac{1}{2} \sin 60^\circ}{\sqrt{3} \sin 50^\circ} = \frac{1}{2\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{6}$$

۱۸-گزینه‌ی «۱»

$$\frac{1 + \cos \theta}{\sin^3 \theta} - \frac{1}{\sin \theta(1 - \cos \theta)} = \frac{(1 - \cos^3 \theta) - \sin^3 \theta}{\sin^3 \theta(1 - \cos \theta)} = \frac{\sin^3 \theta - \sin^3 \theta}{\sin^3 \theta(1 - \cos \theta)} = 0$$

۱۹-گزینه‌ی «۴»

$$\frac{(\cos \alpha \cos \beta - \sin \alpha \sin \beta)(\cos \alpha \cos \beta + \sin \alpha \sin \beta)}{(\sin \alpha \cos \beta - \cos \alpha \sin \beta)(\sin \alpha \cos \beta + \cos \alpha \sin \beta)} = \frac{\cos(\alpha + \beta) \cdot \cos(\alpha - \beta)}{\sin(\alpha - \beta) \cdot \sin(\alpha + \beta)} = \frac{\cos 135^\circ \cdot \cos(\alpha - \beta)}{\sin(\alpha - \beta) \cdot \sin 135^\circ} = \frac{-\frac{\sqrt{2}}{2} \cos(\alpha - \beta)}{\frac{\sqrt{2}}{2} \sin(\alpha - \beta)} = \frac{-1}{\tan(\alpha - \beta)} = \frac{-4}{3}$$

۲۰- گزینهی «۲»

$$\frac{\sin \Delta a - \sin 3a}{\cos \Delta a - \cos 3a} = \frac{2 \sin a \cos 4a}{-2 \sin a \sin 4a} = -\cot 4a = -\cot 30^\circ = -\sqrt{3}$$

۲۱- گزینهی «۴»

$$\frac{4 \cos 40^\circ \cos 20^\circ - 1}{\cos 20^\circ} = \frac{4 \times \frac{1}{2} (\cos 60^\circ + \cos 20^\circ) - 1}{\cos 20^\circ} = \frac{2(\frac{1}{2} + \cos 20^\circ) - 1}{\cos 20^\circ} = 2$$

۲۲- گزینهی «۳»

$$\frac{\sqrt{1 + \sin 50^\circ}}{\sin 50^\circ + \sin 10^\circ} = \frac{\sqrt{1 + \cos 40^\circ}}{2 \sin 30^\circ \cos 20^\circ} = \frac{\sqrt{2 \cos^2 20^\circ}}{\cos 20^\circ} = \frac{\sqrt{2} |\cos 20^\circ|}{\cos 20^\circ} = \sqrt{2}$$

۲۳- گزینهی «۱»

$$\sin^2 x + 2 \cos^2 x = \frac{3}{2} \Rightarrow 1 + \cos^2 x = \frac{3}{2} \Rightarrow \cos^2 x = \frac{1}{2}$$

$$1 + \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x} = \frac{1}{\frac{1}{2}} = 2 \Rightarrow \tan^2 x = 1$$

۲۴- گزینهی «۴»

$$2 + \sin x \cos x = 2 + \frac{1}{2} \sin 2x$$

$$-1 \leq \sin 2x \leq 1 \Rightarrow -\frac{1}{2} \leq \frac{1}{2} \sin 2x \leq \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{3}{2} \leq 2 + \frac{1}{2} \sin 2x \leq \frac{5}{2}$$

۲۵- گزینهی «۲»

$$A = \sin x \cos x + \sin^2 x - \cos^2 x = \frac{1}{2} \sin 2x - \cos 2x$$

$$|a \sin x + b \cos x| \leq \sqrt{a^2 + b^2} \quad \text{نکته:}$$

طبق این نکته داریم:

$$\left| \frac{1}{2} \sin 2x - \cos 2x \right| \leq \sqrt{\frac{1}{4} + 1} = \frac{\sqrt{5}}{2}$$

۲۶- گزینهی «۳»

$$\tan\left(\frac{\pi}{4} + \alpha\right) = \frac{\tan \frac{\pi}{4} + \tan \alpha}{1 - \tan \frac{\pi}{4} \cdot \tan \alpha} = \frac{1 + \tan \alpha}{1 - \tan \alpha}$$

$$1 + \cot^2 x = \frac{1}{\sin^2 x} \Rightarrow 1 + \cot^2 \alpha = \frac{1}{\frac{9}{25}} = \frac{25}{9} \Rightarrow \cot^2 \alpha = \frac{16}{9} \xrightarrow{\alpha \text{ منفرجه}} \cot \alpha = \frac{-4}{3} \Rightarrow \tan \alpha = \frac{-3}{4}$$

$$\text{بنابراین: } \frac{1 + \tan \alpha}{1 - \tan \alpha} = \frac{1 - \frac{3}{4}}{1 + \frac{3}{4}} = \frac{\frac{1}{4}}{\frac{7}{4}} = \frac{1}{7}$$

۲۷- گزینهی «۱»

$$\left. \begin{array}{l} \sin \frac{A}{3} = \cos B \Rightarrow \frac{A}{3} + B = 90^\circ \\ A + B + C = 180^\circ \xrightarrow{C=60^\circ} A + B = 120^\circ \end{array} \right\} \Rightarrow \frac{2A}{3} = 30^\circ \Rightarrow A = 45^\circ \Rightarrow B = 75^\circ$$

۲۸- گزینه‌ی «۳»

$$\tan\left(\frac{\pi}{4} - \alpha\right) = \frac{1 - \tan \alpha}{1 + \tan \alpha} = \frac{1}{5} \Rightarrow 5 - 5 \tan \alpha = 1 + \tan \alpha \Rightarrow 6 \tan \alpha = 4 \Rightarrow \tan \alpha = \frac{2}{3}$$

$$\tan 2\alpha = \frac{2 \tan \alpha}{1 - \tan^2 \alpha} = \frac{2 \times \frac{2}{3}}{1 - \frac{4}{9}} = \frac{\frac{4}{3}}{\frac{5}{9}} = \frac{12}{5} = 2\frac{2}{5}$$

۲۹- گزینه‌ی «۲»

$$\tan\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = \cot \alpha = \frac{2}{3} \Rightarrow \tan \alpha = \frac{3}{2}$$

$$\tan\left(\frac{\pi}{4} - \alpha\right) = \frac{1 - \frac{3}{2}}{1 + \frac{3}{2}} = \frac{-\frac{1}{2}}{\frac{5}{2}} = -\frac{1}{5}$$

۳۰- گزینه‌ی «۴»

$$4 \sin 8^\circ \cos 8^\circ \cos 16^\circ = 2 \sin 16^\circ \cos 16^\circ = \sin 32^\circ$$

آزمون (۸): معادلات مثلثاتی

۱- گزینه‌ی «۴»

$$\sqrt{\sin(\pi \cos x)} = -1 \Rightarrow \sin(\pi \cos x) = \sin\left(-\frac{\pi}{6}\right) \Rightarrow \begin{cases} \pi \cos x = 2k\pi - \frac{\pi}{6} \Rightarrow \cos x = 2k - \frac{1}{6} \xrightarrow{|\cos x| \leq 1} \cos x = -\frac{1}{6} \\ \pi \cos x = 2k\pi + \pi + \frac{\pi}{6} \Rightarrow \cos x = 2k + \frac{7}{6} \xrightarrow{|\cos x| \leq 1} \cos x = \frac{-5}{6} \end{cases}$$

هر کدام از دو معادله‌ی به دست آمده در $[0, 2\pi]$ دو جواب دارند؛ بنابراین در مجموع معادله در این بازه دارای ۴ جواب است.

۲- گزینه‌ی «۳»

$$\cos 2x = \cos x + 2 \Rightarrow 2 \cos^2 x - 1 = \cos x + 2 \Rightarrow 2 \cos^2 x - \cos x - 3 = 0 \Rightarrow (2 \cos x - 3)(\cos x + 1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \cos x = \frac{3}{2} \quad \text{غ ق ق} \\ \cos x = -1 \xrightarrow{-\pi \leq x \leq \pi} x = \pm \pi \Rightarrow \text{مجموع جواب ها} = \pi - \pi = 0 \end{cases}$$

۳- گزینه‌ی «۱»

$$\sqrt{\sin\left(x - \frac{\pi}{\lambda}\right)} + 3 \sin\left(x - \frac{\pi}{\lambda}\right) - 5 = 0 \Rightarrow \left(\sqrt{\sin\left(x - \frac{\pi}{\lambda}\right)} + 5\right)\left(\sin\left(x - \frac{\pi}{\lambda}\right) - 1\right) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \sin\left(x - \frac{\pi}{\lambda}\right) = \frac{-5}{2} \quad \text{غ ق ق} \\ \sin\left(x - \frac{\pi}{\lambda}\right) = 1 \Rightarrow x - \frac{\pi}{\lambda} = 2k\pi + \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = 2k\pi + \frac{3\pi}{2} \xrightarrow{-\pi \leq x \leq \pi} x = \frac{\Delta\pi}{\lambda} \end{cases}$$

۴- گزینه‌ی «۴»

$$\cos 2x = \sin x - \cos x \Rightarrow \cos^2 x - \sin^2 x = -(\cos x - \sin x)$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \cos x - \sin x = 0 \Rightarrow \cos x = \sin x \Rightarrow \tan x = 1 \Rightarrow x = k\pi + \frac{\pi}{4} \xrightarrow{0 \leq x \leq 2\pi} x = \frac{\pi}{4}, \frac{5\pi}{4} \\ \cos x + \sin x = -1 \Rightarrow \sqrt{2} \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = -1 \Rightarrow \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = \frac{-\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \begin{cases} x + \frac{\pi}{4} = 2k\pi - \frac{\pi}{4} \Rightarrow x = 2k\pi - \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = -\frac{\pi}{2} \\ x + \frac{\pi}{4} = 2k\pi + \frac{3\pi}{4} \Rightarrow x = 2k\pi + \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = \frac{\pi}{2} \end{cases} \end{cases}$$

پس نهایتاً ۴ جواب دارد.

۵- گزینه‌ی «۳»

$$\cos 2x + \cos 4x + \cos 6x = 0 \Rightarrow 2 \cos 4x \cos 2x + \cos 4x = 0 \Rightarrow \cos 4x (2 \cos 2x + 1) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \cos 4x = 0 \Rightarrow 4x = k\pi + \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = \frac{k\pi}{4} + \frac{\pi}{8} \xrightarrow{0 \leq x \leq \frac{\pi}{2}} x = \frac{\pi}{8}, \frac{3\pi}{8} \\ \cos 2x = \frac{-1}{2} \Rightarrow 2x = 2k\pi \pm \frac{2\pi}{3} \Rightarrow x = k\pi \pm \frac{\pi}{3} \xrightarrow{0 \leq x \leq \frac{\pi}{2}} x = \frac{\pi}{3} \end{cases}$$

لذا این معادله ۳ جواب در بازه‌ی $\left[0, \frac{\pi}{2}\right]$ دارد.

۶- گزینه‌ی «۳»

$$-\frac{11\pi}{6} < x < -\frac{7\pi}{6} \Rightarrow \frac{1}{2} < \sin x \leq 1$$

معادله‌ی داده شده با فرض $A = \sin x$ یک معادله‌ی درجه‌ی دوم بر حسب A است که با توجه به بازه‌ی به دست آمده برای $\sin x$ ، ریشه (ها)ی این معادله باید در بازه‌ی $(\frac{1}{4}, 1]$ قرار گیرند. داریم:

$$A^2 - 2(a+1)A + 4a = 0.$$

$$\Delta' = (a+1)^2 - 4a = a^2 - 2a + 1 = (a-1)^2 \geq 0. \text{ همواره دارای ریشه است.}$$

$$A = \frac{-b' \pm \sqrt{\Delta'}}{a} = (a+1) \pm |a-1| \Rightarrow \begin{cases} A = a+1-(a-1) = 2 & \text{غ ق} \\ A = a+1+(a-1) = 2a \Rightarrow \frac{1}{4} < 2a \leq 1 \Rightarrow \frac{1}{4} < a \leq \frac{1}{2} \end{cases}$$

۷- گزینه‌ی «۱»

$$\sin(x + \frac{\pi}{4}) + \cos(x + \frac{\pi}{4}) = \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \sqrt{2} \sin(x + \frac{\pi}{4}) = \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \cos x = \frac{1}{2} \Rightarrow x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$$

۸- گزینه‌ی «۱»

$$(x + \frac{\pi}{3}) - (x - \frac{\pi}{6}) = \frac{\pi}{2} \Rightarrow \sin(x + \frac{\pi}{3}) = \cos(x - \frac{\pi}{6})$$

این رابطه به ازای $x \in \mathbb{R}$ برقرار است.

۹- گزینه‌ی «۴»

$$1 + \cos x = 4(\cos^2 x - 1) \Rightarrow 4\cos^2 x - \cos x - 5 = 0 \Rightarrow \cos x = \frac{1 \pm \sqrt{161}}{16}$$

هر دو جواب فوق در بازه‌ی $(-1, 1)$ قرار دارند. پس برای هر کدام در یک دور مثلثاتی دو جواب یافت می‌شود. پس در بازه‌ی $[0, 4\pi]$ ، ۸ جواب برای این معادله وجود دارد.

۱۰- گزینه‌ی «۳»

$$\cos 6x = -\sin 4x \Rightarrow \sin(6x + \frac{\pi}{2}) = \sin(-4x)$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 6x + \frac{\pi}{2} = 2k\pi - 4x \Rightarrow 10x = 2k\pi - \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = \frac{k\pi}{5} - \frac{\pi}{10} \xrightarrow{0 \leq x \leq \pi} x = \frac{3\pi}{10}, \frac{7\pi}{10}, \frac{11\pi}{10}, \frac{15\pi}{10}, \frac{19\pi}{10} \\ 6x + \frac{\pi}{2} = 2k\pi + \pi + 4x \Rightarrow 2x = 2k\pi + \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = k\pi + \frac{\pi}{4} \xrightarrow{0 \leq x \leq \pi} x = \frac{\pi}{4} \end{cases}$$

پس در این بازه ۶ جواب دارد.

۱۱- گزینه‌ی «۴»

روش اول:

$$\sin 3x = 2 \sin x \Rightarrow \sin(2x+x) = 2 \sin x \Rightarrow \sin 2x \cos x + \cos 2x \sin x = 2 \sin x$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \sin x = 0 \Rightarrow x = k\pi \xrightarrow{0 \leq x \leq 2\pi} x = 0, \pi, 2\pi \Rightarrow \text{جواب ۳} \\ 2 \cos^2 x + \cos 2x = 2 \Rightarrow 2 \cos^2 x - 1 + \cos 2x = 1 \Rightarrow 2 \cos 2x = 1 \Rightarrow \cos 2x = \frac{1}{2} \Rightarrow 2x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{3} \Rightarrow \text{جواب ۴} \end{cases}$$

بنابراین مجموعه ۷ جواب در بازه دارد.

روش دوم:

$$\sin 3x = 2 \sin x \xrightarrow{\times \cos x \neq 0} \sin 3x \cos x = 2 \sin x \cos x \Rightarrow \frac{1}{2}(\sin 4x + \sin 2x) = \sin 2x$$

$$\Rightarrow \frac{1}{2} \sin 4x = \frac{1}{2} \sin 2x \Rightarrow 2 \sin 2x \cos 2x = \sin 2x \Rightarrow \begin{cases} \sin 2x = 0 \Rightarrow 2x = k\pi \\ \cos 2x = \frac{1}{2} \Rightarrow 2x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{3} \end{cases}$$

$$\Rightarrow x = \frac{k\pi}{2} \xrightarrow{0 \leq x \leq 2\pi} x = 0, \frac{\pi}{2}, \pi, \frac{3\pi}{2}, 2\pi$$

$$\Rightarrow x = k\pi \pm \frac{\pi}{6} \xrightarrow{0 \leq x \leq 2\pi} x = \frac{\pi}{6}, \frac{5\pi}{6}, \frac{7\pi}{6}, \frac{11\pi}{6}$$

اما توجه داشته باشید در ابتدای حل ما دو طرف معادله را با شرط $\cos x \neq 0$ در $\cos x$ ضرب کردیم. پس از میان جواب‌های به دست آمده $x = \frac{\pi}{2}$ و $x = \frac{3\pi}{2}$ قابل قبول نیستند. بنابراین تعداد جواب‌ها ۷ است.

۱۲-گزینه‌ی «۴»

$$\cos 2x - \Delta \cos x + 3 = 0 \Rightarrow 2 \cos^2 x - \Delta \cos x + 2 = 0 \Rightarrow \cos x = \frac{\Delta \pm \sqrt{25 - 16}}{4} = \frac{\Delta \pm 3}{4} \Rightarrow \begin{cases} \cos x = 2 \\ \cos x = \frac{1}{2} \end{cases}$$

$$\cos x = \frac{1}{2} \Rightarrow x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$$

۱۳-گزینه‌ی «۴»

$$\cos\left(x + \frac{\pi}{3}\right) \cos\left(x - \frac{\pi}{3}\right) = \frac{-1}{2} \Rightarrow \frac{1}{2} \left(\cos 2x + \cos \frac{2\pi}{3} \right) = \frac{-1}{2} \Rightarrow \cos 2x - \frac{1}{2} = -1 \Rightarrow \cos 2x = \frac{-1}{2}$$

$$\Leftrightarrow 2x = 2k\pi \pm \frac{2\pi}{3} \Rightarrow x = k\pi \pm \frac{\pi}{3}$$

۱۴-گزینه‌ی «۴»

$$\sin 3x - \sin x = 1 - 2 \sin^2 x \Rightarrow 2 \sin x \cos 2x = \cos 2x \Rightarrow \begin{cases} \cos 2x = 0 \Rightarrow 2x = k\pi + \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = \frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{4} \Rightarrow x = \frac{\pi}{4}, \frac{3\pi}{4}, \frac{5\pi}{4}, \frac{7\pi}{4} \\ \sin x = \frac{1}{2} \Rightarrow \begin{cases} x = 2k\pi + \frac{\pi}{6} \Rightarrow x = \frac{\pi}{6} \\ x = 2k\pi + \pi - \frac{\pi}{6} \Rightarrow x = \frac{5\pi}{6} \end{cases} \end{cases}$$

پس در بازه‌ی $[0, 2\pi]$ مجموعاً ۶ جواب دارد.

۱۵-گزینه‌ی «۳»

$$(\sin x - \tan x) \cot x = \frac{-1}{2} \Rightarrow \cos x - 1 = \frac{-1}{2} \Rightarrow \cos x = \frac{1}{2} \Rightarrow x = 2k\pi \pm \frac{\pi}{3}$$

۱۶-گزینه‌ی «۲»

$$\sin x + \sin 2x + \sin 3x = 0 \Rightarrow 2 \sin 2x \cos x + \sin 2x = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \sin 2x = 0 \Rightarrow 2x = k\pi \Rightarrow x = \frac{k\pi}{2} \\ \cos x = \frac{-1}{2} \Rightarrow x = 2k\pi \pm \frac{2\pi}{3} \end{cases}$$

۱۷-گزینه‌ی «۳»

$$2 \sin x \cos 3x = 1 + \cos\left(\frac{\pi}{2} + 2x\right) \Rightarrow \sin 4x + \sin(-2x) = 1 - \sin 2x \Rightarrow 4x = 2k\pi + \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = \frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{4}$$

۱۸-گزینه‌ی «۱»

روش اول:

$$\tan x + \cot x = \sqrt{3} \Rightarrow \frac{2}{\sin 2x} = \sqrt{3} \Rightarrow \sin 2x = \frac{2}{\sqrt{3}} > 1$$

پس این معادله فاقد جواب است.

روش دوم: $\cot x, \tan x$ معکوس یکدیگرند. می‌دانیم: $\left|a + \frac{1}{a}\right| \geq 2$. پس امکان ندارد این معادله برقرار شود؛ چرا که $\sqrt{3}$ در بازه‌ی $(-2, 2)$ قرار دارد.

۱۹-گزینه‌ی «۴»

$$\cos^2 x + 3 \sin\left(\frac{\pi}{2} + x\right) + 2 = 0 \Rightarrow \cos^2 x + 3 \cos x + 2 = 0 \Rightarrow (\cos x + 1)(\cos x + 2) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \cos x = -2 & \text{غ ق} \\ \cos x = -1 \Rightarrow x = 2k\pi + \pi \end{cases}$$

۲۰-گزینه‌ی «۲»

$$2 \frac{\sin x}{\cos x} \cdot \cos^2 x = 1 \xrightarrow{\cos x \neq 0} \sin 2x = 1 \Rightarrow 2x = 2k\pi + \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = k\pi + \frac{\pi}{4}$$

۲۱-گزینه‌ی «۱»

$$\cos 3x \cdot \sin x - \sin 3x(-\cos x) = 0 \Rightarrow \sin x \cos 3x + \cos x \sin 3x = 0 \Rightarrow \sin(x + 3x) = 0$$

$$\Rightarrow \sin 4x = 0 \Rightarrow 4x = k\pi \Rightarrow x = \frac{k\pi}{4}$$

۲۲-گزینه‌ی «۲»

$$\sin x \cos 6x + \cos x \sin 6x = 1 \Rightarrow \sin 7x = 1 \Rightarrow 7x = 2k\pi + \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = \frac{2k\pi}{7} + \frac{\pi}{14} \xrightarrow{k=1} x = \frac{5\pi}{14}$$

۲۳-گزینه‌ی «۱»

$$\cos 8x \cos 3x = \cos^2 x \Rightarrow \frac{1}{2}(\cos 11x + \cos 5x) = \cos^2 x \Rightarrow \cos 11x + \cancel{2\cos^2 x - 1} = \cancel{2\cos^2 x}$$

$$\Rightarrow \cos 11x = 1 \Rightarrow 11x = 2k\pi \Rightarrow x = \frac{k\pi}{11}$$

۲۴-گزینه‌ی «۱»

$$4 \sin^2 x \cos^2 x = 4\sqrt{2} \Rightarrow \sin^2 2x = 4\sqrt{2}$$

$$\sin^2 \alpha \leq 1 \text{ می‌دانیم}$$

با توجه به این که $4\sqrt{2}$ بزرگ‌تر از ۱ است، این معادله جواب ندارد.

۲۵-گزینه‌ی «۴»

$$\cos^3 x + 3 \cos x - 4 = 0 \xrightarrow{\text{جمع ضرائب برابر صفر}} (\cos x - 1)(\cos^2 x + \cos x + 4) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \cos x = 1 \Rightarrow x = 2k\pi \xrightarrow{0 \leq x \leq 2\pi} x = 0, 2\pi \\ \cos^2 x + \cos x + 4 = 0 \text{ جواب ندارد} \end{cases}$$

آزمون (۹): معکوس مثلثاتی

۱- گزینه‌ی «۱»

$$\sin^{-1} \frac{3}{5} = \alpha \Rightarrow \sin \alpha = \frac{3}{5}, 1 + \cot^2 \alpha = \frac{1}{\sin^2 \alpha} \Rightarrow \cot^2 \alpha = \frac{25}{9} - 1 \xrightarrow{0 < \alpha < \frac{\pi}{2}} \cot \alpha = \frac{4}{3} \Rightarrow \tan \alpha = \frac{3}{4}$$

۲- گزینه‌ی «۴»

$$\cos^{-1} \left(-\frac{\sqrt{3}}{2} \right) = \frac{5\pi}{6} \Rightarrow \sin \frac{5\pi}{6} = \frac{1}{2}$$

$$\tan \left(\underbrace{\tan^{-1} \frac{3}{4}}_{\alpha} + \underbrace{\tan^{-1} \frac{2}{5}}_{\beta} \right) = \frac{\tan \alpha + \tan \beta}{1 - \tan \alpha \cdot \tan \beta} = \frac{\frac{3}{4} + \frac{2}{5}}{1 - \frac{3}{4} \cdot \frac{2}{5}} = \frac{\frac{29}{20}}{\frac{11}{20}} = 1$$

$$\text{عبارت} = \frac{1}{2} + 1 = \frac{3}{2}$$

۳- گزینه‌ی «۲»

$$2 \cos^2 \alpha = 1 + \cos 2\alpha \Rightarrow 2 \cos^2 \left(\frac{1}{2} \cos^{-1} x \right) = 1 + \cos(\cos^{-1} x) = 1 + x$$

۴- گزینه‌ی «۲»

فرض می‌کنیم $\tan^{-1} 2 = \alpha$ ؛ بنابراین $\tan \alpha = 2$. داریم:

$$\tan \left(\frac{3\pi}{4} - 2\alpha \right) = \frac{\tan \frac{3\pi}{4} - \tan 2\alpha}{1 + \tan \frac{3\pi}{4} \cdot \tan 2\alpha} = \frac{-1 - \tan 2\alpha}{1 - \tan 2\alpha} \stackrel{(*)}{=} \frac{-1 + \frac{4}{3}}{1 + \frac{4}{3}} = \frac{\frac{1}{3}}{\frac{7}{3}} = \frac{1}{7}$$

$$(*): \tan 2\alpha = \frac{2 \tan \alpha}{1 - \tan^2 \alpha} = \frac{2 \times 2}{1 - 4} = -\frac{4}{3}$$

۵- گزینه‌ی «۱»

$$\sin^{-1} \frac{3}{5} = \alpha \Rightarrow \sin \alpha = \frac{3}{5} \Rightarrow \cos \alpha = \frac{4}{5} \Rightarrow \tan \alpha = \frac{3}{4}$$

$$\tan \left(\alpha + \frac{\pi}{4} \right) = \frac{\tan \alpha + \tan \frac{\pi}{4}}{1 - \tan \alpha \cdot \tan \frac{\pi}{4}} = \frac{\frac{3}{4} + 1}{1 - \frac{3}{4} \cdot 1} = \frac{\frac{7}{4}}{\frac{1}{4}} = 7$$

۶- گزینه‌ی «۱»

$$A = \tan^{-1}(1-m) + \tan^{-1} \left(\frac{m}{2-m} \right) \Rightarrow \tan A = \tan(\alpha + \beta) = \frac{\tan \alpha + \tan \beta}{1 - \tan \alpha \tan \beta}$$

$$\Rightarrow \tan A = \frac{(1-m) + \left(\frac{m}{2-m} \right)}{1 - (1-m) \left(\frac{m}{2-m} \right)} = \frac{2-2m - \cancel{m} + m^2 + \cancel{m}}{2-m-m+m^2} = \frac{m^2-2m+2}{m^2-2m+2} = 1 \Rightarrow A = \tan^{-1} 1 = \frac{\pi}{4}$$

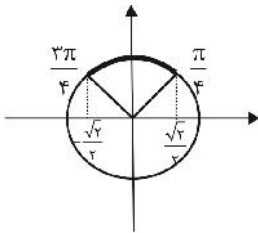
۷- گزینه‌ی «۱»

$$\frac{\sin x + \cos x}{2} = \frac{\sqrt{2} \sin \left(x + \frac{\pi}{4} \right)}{2}$$

$$-1 \leq \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right) \leq 1 \Rightarrow -\frac{\sqrt{2}}{2} \leq \frac{\sqrt{2} \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right)}{2} \leq \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow \frac{\pi}{4} \leq \cos^{-1}\left(\frac{\sqrt{2} \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right)}{2}\right) \leq \frac{3\pi}{4}$$

$$\Rightarrow a = \frac{\pi}{4}, b = \frac{3\pi}{4} \Rightarrow b - a = \frac{\pi}{2}$$

برای درک بهتر به شکل زیر توجه کنید.

۸- گزینه ی «۲»

نکته: $\tan^{-1} x + \tan^{-1} \frac{1}{x} = \frac{\pi}{2} \quad (x > 0)$

بنابراین به ازای $a = \frac{1}{x}$ مقدار عبارت برابر $\frac{\pi}{2}$ می شود. اما اگر a بیشتر از $\frac{1}{x}$ اختیار شود مقدار عبارت بیش از $\frac{\pi}{2}$ خواهد شد. پس جواب $a < \frac{1}{x}$ است.

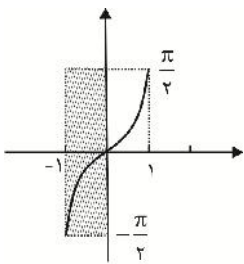
۹- گزینه ی «۲»

نکته: $\tan^{-1} x + \tan^{-1} \frac{1}{x} = -\frac{\pi}{2} \quad (x < 0)$

پس اولاً $x < 0$ و ثانیاً باید داشته باشیم: $3x = \frac{1}{x} \Rightarrow 3x^2 = 1 \Rightarrow x = \pm \frac{1}{\sqrt{3}} \xrightarrow{x < 0} x = -\frac{\sqrt{3}}{3}$

۱۰- گزینه ی «۴»

مساحت خواسته شده با مساحت مستطیل مقابل برابر است یعنی $S = 1 \times \pi = \pi$

۱۱- گزینه ی «۲»

$$\sin^{-1} \frac{12}{13} = \alpha \Rightarrow \sin \alpha = \frac{12}{13} \Rightarrow \cos \alpha = \frac{5}{13}$$

$$\cos(x - \alpha) = 0/3 \Rightarrow \cos x \cdot \cos \alpha + \sin x \cdot \sin \alpha = 0/3 \Rightarrow \frac{5}{13} \cos x + \frac{12}{13} \sin x = \frac{3}{13} \Rightarrow 5 \cos x + 12 \sin x = 3/9$$

۱۲- گزینه ی «۳»

$$\tan^{-1} x = \alpha \Rightarrow \sin 3\alpha = \frac{1}{2} \Rightarrow \begin{cases} 3\alpha = 2k\pi + \frac{\pi}{6} \Rightarrow \alpha = \frac{2k\pi}{3} + \frac{\pi}{18} \xrightarrow{-\frac{\pi}{2} < \alpha < \frac{\pi}{2}} \alpha = \frac{\pi}{18} \\ 3\alpha = 2k\pi + \frac{5\pi}{6} \Rightarrow \alpha = \frac{2k\pi}{3} + \frac{5\pi}{18} \xrightarrow{-\frac{\pi}{2} < \alpha < \frac{\pi}{2}} \alpha = \frac{5\pi}{18}, \frac{7\pi}{18} \end{cases}$$

به ازای هر یک جواب های به دست آمده برای α ، با توجه تساوی $\alpha = \tan^{-1} x$ یک جواب برای x به دست می آید پس ۳ جواب برای x به دست می آید.

۱۳-گزینه‌ی «۲»

$$\sin^{-1} x = \alpha \Rightarrow \sin \alpha = x \Rightarrow \cos \alpha = \sqrt{1-x^2} \Rightarrow \tan \alpha = \frac{x}{\sqrt{1-x^2}}$$

با توجه به مثبت بودن x ، کمان در ربع اول قرار داشته و $\tan$ آن مثبت است.

۱۴-گزینه‌ی «۲»

$$\pi + 2 \cos^{-1} x = 2 \sin^{-1} x \Rightarrow \sin^{-1} x - \cos^{-1} x = \frac{\pi}{2} \Rightarrow \sin^{-1} x - \left(\frac{\pi}{2} - \sin^{-1} x\right) = \frac{\pi}{2} \Rightarrow \sin^{-1} x = \frac{\pi}{2} \rightarrow x = 1$$

۱۵-گزینه‌ی «۴»

$$\tan^{-1} \frac{1}{3} = \alpha \Rightarrow \tan \alpha = \frac{1}{3}, \quad 1 + \tan^2 \alpha = \frac{1}{\cos^2 \alpha} \Rightarrow 1 + \frac{1}{9} = \frac{1}{\cos^2 \alpha} \Rightarrow \cos^2 \alpha = \frac{9}{10}$$

$$\cos\left(2 \tan^{-1} \frac{1}{3}\right) = \cos 2\alpha = 2 \cos^2 \alpha - 1 = 2 \times \frac{9}{10} - 1 = \frac{9}{5} - 1 = \frac{4}{5} = 0.8$$

۱۶-گزینه‌ی «۱»

توابع $y_1 = (1 + \sqrt{x})$ ، $y_2 = \tan^{-1} x$ ، $y_3 = 2x$ همگی صعودی‌اند، بنابراین P صعودی بوده و با توجه به دامنه که برابر $D_P = [0, +\infty)$ است، حداقل مقدار آن به ازای $x = 0$ به دست می‌آید:

$$x = 0 \Rightarrow P = 0 + \frac{1}{\pi} \tan^{-1}(0) = \frac{1}{\pi} \times \frac{\pi}{4} = \frac{1}{4}$$

۱۷-گزینه‌ی «۲»

$$\cos^{-1}\left(\sin \frac{\Delta\pi}{3}\right) = \cos^{-1}\left(-\frac{\sqrt{3}}{2}\right) = \frac{\Delta\pi}{6}$$

۱۸-گزینه‌ی «۴»

روش اول:

نکته: تساوی $\sin^{-1} \sin x = x$ به شرطی برقرار است که $-\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{\pi}{2}$

لذا قبل از آن که از دو طرف معادله $\sin^{-1}$ بگیریم، کمان را در بازه‌ی $\left[-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right]$ قرار می‌دهیم.

$$\frac{1}{3} \leq x \leq \frac{3}{2} \Rightarrow \frac{\pi}{3} \leq \pi x \leq \frac{3\pi}{2} \Rightarrow -\frac{3\pi}{2} \leq -\pi x \leq -\frac{\pi}{2} \Rightarrow -\frac{\pi}{2} \leq \pi - \pi x \leq \frac{\pi}{2}$$

$$y = \sin(\pi x) = \sin(\pi - \pi x) \Rightarrow \sin^{-1} y = \pi - \pi x \Rightarrow \pi x = \pi - \sin^{-1} y \Rightarrow x = 1 - \frac{1}{\pi} \sin^{-1} y$$

$$\Rightarrow f^{-1}(x) = 1 - \frac{1}{\pi} \sin^{-1} x$$

روش دوم:

$$f(0) = 0 \Rightarrow f^{-1}(0) = 1 \Rightarrow 3 \text{ و } 1 \text{ حذف گزینه‌های } 1 \text{ و } 3$$

$$f\left(\frac{1}{3}\right) = 1 \Rightarrow f^{-1}(1) = \frac{1}{3} \Rightarrow 2 \text{ حذف گزینه‌ی } 2$$

۱۹-گزینه‌ی «۴»

$$\begin{aligned} f(1) = \min &\rightarrow \frac{a+b}{1-2} = -1 \rightarrow a+b=1 \\ f(3) = \max &\rightarrow \frac{3a+b}{3-2} = 1 \rightarrow 3a+b=1 \end{aligned} \Rightarrow \begin{cases} a=0 \\ b=1 \end{cases}$$

$$\sin(\underbrace{\sin^{-1} \frac{4}{5} + \sin^{-1} \frac{3}{5} + \cos^{-1} \frac{4}{5}}_{\frac{\pi}{2}}) = \sin(\frac{\pi}{2} + \sin^{-1} \frac{3}{5}) = \cos(\sin^{-1} \frac{3}{5}) = \sqrt{1 - \frac{9}{25}} = \frac{\sqrt{16}}{5}$$

آزمون (۱۰): مثلثات

۱- گزینه‌ی «ب»

با توجه به این که $۲۷^{\circ} < ۲۸۳^{\circ} < ۳۶۰^{\circ}$ ، پس x در ربع سوم دایره‌ی مثلثاتی قرار داشته و $\sin$ و $\tan$ آن منفی و $\cos$ و $\cot$ آن مثبت است. همچنین می‌دانیم همواره $-(\sin x) < -(\tan x) \Rightarrow \sin x > \tan x$ ؛ بنابراین: $|\sin x| \leq |\tan x|$

۲- گزینه‌ی «۱»

در نیمه‌ی اول ربع اول دایره‌ی مثلثاتی مقدار کسینوس زاویه از سینوس آن بیشتر است و هر دو مثبت‌اند؛ پس گزینه ۱ نادرست است.

۳- گزینه‌ی «۲»

$$\tan\left(\frac{\pi}{2}-\alpha\right)=\cot \alpha=\frac{2}{3} \Rightarrow \tan \alpha=\frac{3}{2}$$

$$\tan\left(\frac{\pi}{4}-\alpha\right)=\frac{1-\tan \alpha}{1+\tan \alpha}=\frac{1-\frac{3}{2}}{1+\frac{3}{2}}=\frac{-\frac{1}{2}}{\frac{5}{2}}=-\frac{1}{5}$$

۴- گزینه‌ی «۲»

$$\sin\left(x+\frac{\pi}{4}\right)=\sin x \cos \frac{\pi}{4}+\cos x \sin \frac{\pi}{4}+\cos x \sin \frac{\pi}{4}=\frac{\sqrt{2}}{2}(\sin x+\cos x)=\frac{1}{4} \Rightarrow \sin x+\cos x=\frac{\sqrt{2}}{4}$$

۵- گزینه‌ی «۴»

$$\sin x+\cos x=1 \Rightarrow \sqrt{2} \sin\left(x+\frac{\pi}{4}\right)=1 \Rightarrow \begin{cases} x+\frac{\pi}{4}=2k\pi+\frac{\pi}{4} \Rightarrow x=2k\pi \\ x+\frac{\pi}{4}=2k\pi+\frac{3\pi}{4} \Rightarrow x=2k\pi+\frac{\pi}{2} \end{cases}$$

$$x=0: \left(-\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2+\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2=\frac{1}{2}+\frac{1}{2}=1$$

۶- گزینه‌ی «۲»

$$(\tan ۳۵^{\circ}+\tan ۲۰^{\circ}) \sin ۲۰^{\circ}=\frac{\sin(۳۵^{\circ}+۲۰^{\circ})}{\cos ۳۵^{\circ} \cdot \cos ۲۰^{\circ}} \times \sin ۲۰^{\circ}=\frac{\sin ۵۵^{\circ} \cdot \sin ۲۰^{\circ}}{\sin ۵۵^{\circ} \cdot \cos ۲۰^{\circ}}=\tan ۲۰^{\circ}$$

۷- گزینه‌ی «۳»

$$\sin \alpha=\frac{3}{5} \Rightarrow \cos \alpha=-\sqrt{1-\left(\frac{3}{5}\right)^2}=-\frac{4}{5} \Rightarrow \tan \alpha=-\frac{3}{4}$$

$$\tan\left(\frac{\pi}{4}+\alpha\right)=\frac{1+\tan \alpha}{1-\tan \alpha}=\frac{1-\frac{3}{4}}{1+\frac{3}{4}}=\frac{\frac{1}{4}}{\frac{7}{4}}=\frac{1}{7}$$

۸- گزینه‌ی «۲»

$$\tan ۲x=\frac{2 \tan x}{1-\tan ^2 x}=\frac{\frac{2}{3}}{1-\frac{1}{9}}=\frac{\frac{2}{3}}{\frac{8}{9}}=\frac{3}{4}$$

$$\tan\left(۲x+\frac{\pi}{4}\right)=\frac{\tan ۲x+1}{1-\tan ۲x}=\frac{\frac{3}{4}+1}{1-\frac{3}{4}}=\frac{\frac{7}{4}}{\frac{1}{4}}=۷$$

۹- گزینه‌ی «۱»

روش اول:

$$\sin x + \cos x = -\sqrt{2} \Rightarrow \sqrt{2} \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = -\sqrt{2} \Rightarrow \sin\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = -1 \Rightarrow x + \frac{\pi}{4} = 2k\pi - \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = 2k\pi - \frac{3\pi}{4}$$

$$x = -\frac{3\pi}{4} : \sin^2 x + \cos^2 x = \left(-\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2 + \left(-\frac{\sqrt{2}}{2}\right)^2 = -\frac{2\sqrt{2}}{8} + \frac{-4\sqrt{2}}{32} = -\frac{3\sqrt{2}}{8}$$

روش دوم:

$$\sin x + \cos x = -\sqrt{2} \xrightarrow{\text{به توان ۲}} \sin^2 x + \cos^2 x + 2 \sin x \cos x = 2 \Rightarrow 1 + \sin 2x = 2 \Rightarrow \sin 2x = 1$$

$$\Rightarrow 2x = 2k\pi + \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = k\pi + \frac{\pi}{4} \xrightarrow{(\sin x + \cos x) < 0} x = 2k\pi + \frac{5\pi}{4}$$

ادامه‌ی حل مشابه روش قبل است.

۱۰- گزینه‌ی «۳»

نکته: $\sin x - \cos x = \sqrt{2} \sin\left(x - \frac{\pi}{4}\right)$

$$\sqrt{2} \sin\left(\frac{\pi}{4} - x\right) = 1 + \cos x \Rightarrow \cos x - \sin x = 1 + \cos x \Rightarrow \sin x = -1 \Rightarrow x = 2k\pi - \frac{\pi}{2}$$

۱۱- گزینه‌ی «۲»

با توجه به این که $\tan$ و $\cot$ معکوس یکدیگرند و می‌دانیم $\left|a + \frac{1}{a}\right| \geq 2$ ، پس حدود $k-1$ به صورت زیر است:

$$k-1 \geq 2 \quad \text{یا} \quad k-1 \leq -2 \Rightarrow k \geq 3 \quad \text{یا} \quad k \leq -1$$

۱۲- گزینه‌ی «۲»

$$\left. \begin{array}{l} -1 \leq \sin^2 x \leq 1 \\ -2 \leq 2 \sin x \leq 2 \end{array} \right\} \Rightarrow -3 \leq \sin^2 x + 2 \sin x \leq 3$$

پس امکان ندارد این عبارت برابر ۴ شود و گزینه‌ی ۲ نادرست است.

در گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ به ترتیب با قرار دادن مقادیر ۱، -۱ و صفر به جای $\sin x$ معادله برقرار می‌شود.

۱۳- گزینه‌ی «۳»

$$\text{عبارت} = (-\sin x)(-\sin x) - 2 \sin x + 1 = \sin^2 x - 2 \sin x + 1 = (\sin x - 1)^2 = 0 \Rightarrow \sin x = 1 \Rightarrow x = 2k\pi + \frac{\pi}{2}$$

۱۴- گزینه‌ی «۴»

$$\cos^3 x + 3 \cos x - 4 = 0 \xrightarrow{\cos x = A} A^3 + 3A - 4 = 0.$$

جمع ضرایب معادله‌ی فوق برابر صفر است. پس $A=1$ ریشه‌ی آن بوده و با تقسیم آن بر $A-1$ داریم:

$$A^3 + 3A - 4 = 0 \Rightarrow (A-1)(A^2 + A + 4) = 0 \Rightarrow \begin{cases} A-1=0 \Rightarrow A=1 \Rightarrow \cos x=1 \xrightarrow{0 \leq x \leq 2\pi} x=0, 2\pi \\ A^2 + A + 4=0 \rightarrow \Delta < 0 \rightarrow \text{ریشه ندارد} \end{cases}$$

۱۵- گزینه‌ی «۱»

نکته: $\tan \alpha + \tan \beta = \frac{\sin(\alpha + \beta)}{\cos \alpha \cos \beta}$

$$\tan\left(x + \frac{\pi}{4}\right) + \tan\left(x - \frac{\pi}{4}\right) =$$

$$\frac{\sin(x + \frac{\pi}{4} + x - \frac{\pi}{4})}{\cos(x + \frac{\pi}{4}) \cos(x - \frac{\pi}{4})} = \frac{\sin 2x}{\cos(x + \frac{\pi}{4}) \sin(x - \frac{\pi}{4} + \frac{\pi}{4})} = \frac{2 \sin x \cos x}{2 \sin(x + \frac{\pi}{4}) \cos(x + \frac{\pi}{4})} = \frac{2 \sin x \cos x}{\sin(2x + \frac{\pi}{2})}$$

$$= \frac{2 \sin x \cos x}{\cos 2x} = 2 \tan 2x = 2\sqrt{3} \Rightarrow \tan 2x = \sqrt{3} \Rightarrow 2x = k\pi + \frac{\pi}{3} \Rightarrow x = \frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{6}$$

۱۶- گزینهی «۱»

۱۷- گزینهی «۲»

۱۸- گزینهی «۴»

۱۹- گزینهی «۳»

$$\frac{(\sin x + \cos x)^2}{(\sin x - \cos x)^2} = \frac{1 + \sin 2x}{1 - \sin 2x} = \frac{1 + \sin \frac{\pi}{6}}{1 - \sin \frac{\pi}{6}} = \frac{1 + \frac{1}{2}}{1 - \frac{1}{2}} = 3$$

۲۰- گزینهی «۳»

$$\frac{\tan 3x + \tan x}{\tan 3x - \tan x} = \frac{\frac{\sin(3x+x)}{\cos 3x \cos x}}{\frac{\sin(3x-x)}{\cos 3x \cos x}} = \frac{\sin 4x}{\sin 2x} = \frac{2 \sin 2x \cos 2x}{\sin 2x} = 2 \cos 2x$$

۲۱- گزینهی «۴»

$$\cos 12^\circ + \cos 48^\circ = 2 \cos 30^\circ \cos 18^\circ = 2 \times \frac{\sqrt{3}}{2} \times a \sqrt{3} = 3a$$

۲۲- گزینهی «۴»

$$\left. \begin{aligned} \cos \frac{5\pi}{12} &= \sin(\frac{\pi}{2} - \frac{5\pi}{12}) = \sin \frac{\pi}{12} \\ \sin \frac{7\pi}{12} &= \sin(\pi - \frac{5\pi}{12}) = \sin \frac{5\pi}{12} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \text{عبارت} = \sin \frac{\pi}{12} + \sin \frac{5\pi}{12} - 2 \sin \frac{\pi}{12} = 0$$

۲۳- گزینهی «۳»

$$\sin x + \cos x = \sqrt{2} \sin(x + \frac{\pi}{4}) = \sqrt{2} \Rightarrow x + \frac{\pi}{4} = 2k\pi + \frac{\pi}{4} \Rightarrow x = 2k\pi + \frac{\pi}{4}$$

$$x = \frac{\pi}{4} : \sin 3x = \sin \frac{3\pi}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

۲۴- گزینهی «۳»

$$\tan y = \tan((y - \frac{x}{3}) + \frac{x}{3}) = \frac{\tan(y - \frac{x}{3}) + \tan \frac{x}{3}}{1 - \tan(y - \frac{x}{3}) \cdot \tan \frac{x}{3}} = \frac{\frac{1}{4} + \frac{1}{3}}{1 - \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{3}} = \frac{7}{11}$$

$$\tan(y + \frac{x}{3}) = \frac{\frac{7}{11} + \frac{1}{3}}{1 - \frac{7}{11} \cdot \frac{1}{3}} = \frac{32}{13}$$

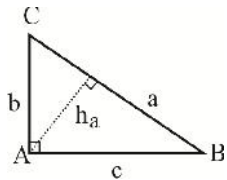
۲۵- گزینهی «۴»

۲۶- گزینهی «۳»

$$\tan(y-x) = \frac{(\sqrt{2}+1) - (\sqrt{2}-1)}{1 + (\sqrt{2}+1)(\sqrt{2}-1)} = \frac{2}{1+2-1} = 1 \Rightarrow y-x = \frac{\pi}{4}$$

۲۷-گزینه ی «۲»

$$a^2 = b^2 + c^2 \Rightarrow a^2 = \sin^2 x + \cos^2 x = 1$$
 قضیه فیثاغورس

$$\Delta_{ABC} : S = \frac{bc}{2} = \frac{a \cdot h_a}{2} \Rightarrow \sin x \cdot \cos x = 1 \times h_a \Rightarrow h_a = \frac{\sin 2x}{2}$$

ماکزیمم $\frac{\sin 2x}{2}$ برابر $\frac{1}{2}$ است که به ازای $x = \frac{\pi}{4}$ به دست می آید.

۲۸-گزینه ی «۱»

$$\sin 2x + \cos 2x = \frac{1}{2} \xrightarrow{\text{به توان ۲}} 1 + \sin 4x = \frac{1}{4} \Rightarrow \sin 4x = \frac{-3}{4} \Rightarrow |\cos 4x| = \sqrt{1 - \frac{9}{16}} = \frac{\sqrt{7}}{4} \Rightarrow |\tan 4x| = \frac{3}{\sqrt{7}}$$

۲۹-گزینه ی «۲»

با فرض $\tan x = a$ داریم:

$$2a + \frac{3}{a} = 5 \xrightarrow{\times a} 2a^2 + 3 = 5a \Rightarrow 2a^2 - 5a + 3 = 0$$

$$\Rightarrow (a-1)(2a-3) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a=1 \Rightarrow \tan x = 1 \Rightarrow \text{دو جواب در } [0, 2\pi] \text{ دارد} \\ a=\frac{3}{2} \Rightarrow \tan x = \frac{3}{2} \Rightarrow \text{دو جواب در } [0, 2\pi] \text{ دارد} \end{cases}$$

بنابراین مجموعاً ۴ جواب دارد.

۳۰-گزینه ی «۴»

$$\sin x + 2m \cos x = 2m \Rightarrow \sin x = 2x(1 - \cos x)$$

به ازای $x = 2k\pi$ دو طرف معادله برابر صفر می شود و مستقل از مقدار m است.

۳۱-گزینه ی «۳»

$$\tan(x+30^\circ) = \frac{1 + \tan 25^\circ}{1 - \tan 25^\circ} \Rightarrow \tan(x+30^\circ) = \tan(45^\circ + 25^\circ) = \tan(70^\circ)$$

$x = 40^\circ$ در معادله ی فوق صدق می کند.

۳۲-گزینه ی «۱»

دقت کنید که $\cot^{-1}$ همواره مثبت است پس x مثبت است.

$$\tan^{-1} x + \tan^{-1} 2x = \tan^{-1} \frac{1}{3x}$$

از دو طرف این معادله $\tan$ می گیریم:

$$\frac{x+2x}{1-2x^2} = \frac{1}{3x} \Rightarrow 9x^2 = 1-2x^2 = 1-2x^2 \Rightarrow x = \frac{1}{\sqrt{11}}$$

۳۳-گزینه ی «۴»

$$(2a-3)m + (a-1)\frac{1}{m} = 2 \Rightarrow (2a-3)m^2 - 2m + a - 1 = 0$$

با فرض $\tan x = m$ داریم:

$$\Delta' = 0 \Rightarrow 1 - (2a-3)(a-1) = 0 \Rightarrow 2a^2 - 5a + 2 = 0 \Rightarrow (2a-1)(a-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{2} \\ a = 2 \end{cases}$$

۳۴- گزینه‌ی «۴»

$$\cos^2 x = \tan\left(x + \frac{\pi}{4}\right) \cot\left(x + \frac{\pi}{4}\right) \xrightarrow{x + \frac{\pi}{4} \neq \frac{k\pi}{2}} \cos^2 x = 1$$

$$\Rightarrow \cos x = \pm 1 \Rightarrow x = k\pi$$

۳۵- گزینه‌ی «۱»

$$\tan x - 1 = \cos^2 x \Rightarrow -(1 - \tan x) = \frac{1 - \tan^2 x}{1 + \tan^2 x} \Rightarrow \begin{cases} 1 - \tan x = 0 \Rightarrow \tan x = 1 \Rightarrow x = k\pi + \frac{\pi}{4} \\ -1 = \frac{1 + \tan x}{1 + \tan^2 x} \Rightarrow \tan^2 x + \tan x + 2 = 0 \Rightarrow \Delta < 0 \Rightarrow \text{جواب ندارد} \end{cases}$$

آزمون (۱۱): دنباله‌های حسابی و هندسی

۱- گزینه‌ی «۱»

$$a_1 = \lambda a_f \Rightarrow a_1 = \lambda a_1 q^r \Rightarrow q^r = \frac{1}{\lambda} \Rightarrow q = \frac{1}{\sqrt[r]{\lambda}}$$

$$\frac{a_{1r}}{a_1} = \frac{a q^{11}}{a_1 q^1} = q^r = \frac{1}{\sqrt[r]{\lambda}}$$

۲- گزینه‌ی «۳»

$$a_1 = \lambda a_\delta \Rightarrow a_1 = \lambda a_1 q^f \Rightarrow q^f = \frac{1}{\lambda} \Rightarrow q = \pm \frac{1}{\sqrt[f]{\lambda}} \xrightarrow{\text{دنباله نزولی}} q = \frac{1}{\sqrt[f]{\lambda}}$$

$$\frac{S_f}{a_\delta} = \frac{a_1 \frac{1-q^f}{1-q}}{a_1 q^f} = \frac{1-\frac{1}{\lambda}}{\frac{1}{\lambda}(1-\frac{1}{\sqrt[f]{\lambda}})} = \frac{\lambda-1}{\sqrt[f]{\lambda}-1} = 12.$$

۳- گزینه‌ی «۴»

$$a_1 a_r a_r = 1 \Rightarrow a_1 (a_1 q) (a_1 q^r) = 1 \Rightarrow (a_1 q)^r = 1 \Rightarrow a_1 q = 1 \Rightarrow a_r = 1$$

$$a_r + a_r = \lambda \Rightarrow a_r = \frac{\lambda}{2} \Rightarrow a_1 q^r = \frac{\lambda}{2} \xrightarrow{a_1 q = 1} q = \frac{\lambda}{2} \Rightarrow a_1 = \frac{1}{\sqrt[r]{\lambda}}$$

$$a_1 + a_r + a_r = \frac{1}{\sqrt[r]{\lambda}} + \lambda = \frac{5\sqrt[r]{\lambda}}{\sqrt[r]{\lambda}}$$

۴- گزینه‌ی «۳»

$$\left. \begin{aligned} a_1 + a_{17} = 60 &\Rightarrow a_1 + 16d + a_1 + 16d = 60 \Rightarrow a_1 + 16d = 30 \\ a_f = a_1 + 16d = 16 &\text{ بنا به فرض} \end{aligned} \right\} \Rightarrow 16d = 14 \Rightarrow d = \frac{7}{8} \Rightarrow a_1 = \frac{43}{8}$$

$$a_{17} = a_1 + 16d = \frac{43}{8} + 16 \times \frac{7}{8} = \frac{176}{8} = 22$$

۵- گزینه‌ی «۴»

$$t_3 \cdot t_9 = a \Rightarrow t_1 q^2 \cdot t_1 q^8 = a \Rightarrow t_1^2 q^{10} = a \Rightarrow t_1 q^5 = \sqrt{a}$$

$$t_6 + a = \frac{1}{q} \Rightarrow t_1 q^5 + a = \frac{1}{q} \Rightarrow \sqrt{a} + a = \frac{1}{q} \Rightarrow 9a + 9\sqrt{a} - 1 = 0$$

$$\Rightarrow \sqrt{a} = \frac{-9 \pm \sqrt{81+36}}{2 \times 9} = \frac{-9 \pm \sqrt{117}}{18} = \frac{-9 \pm 3\sqrt{13}}{18} \xrightarrow{\sqrt{a} > 0} \sqrt{a} = \frac{12}{18} = \frac{2}{3} \Rightarrow a = \frac{4}{9}$$

۶- گزینه‌ی «۲»

$$S_{12} = 17S_6 \Rightarrow a_1 \frac{q^{12}-1}{q-1} = 17a_1 \frac{q^6-1}{q-1} \Rightarrow q^6 + 1 = 17 \Rightarrow q^6 = 16 \Rightarrow q = \pm \sqrt[6]{16}$$

۷- گزینه‌ی «۴»

با فرض اینکه قدر نسبت این دنباله برابر q باشد جملات آن بدین ترتیب‌اند:

$$2, 2q, 2q^2, 2q^3, 162$$

$$۱۶۲ = a_{\Delta} = ۲q^f \Rightarrow q^f = ۸۱ \Rightarrow q = \pm ۳ \Rightarrow \begin{cases} q=۳: ۲, ۶, ۱۸, ۵۴, ۱۶۲ \xrightarrow{\text{جمع سه واسطه}} ۷۸ \\ q=-۳: ۲, -۶, ۱۸, -۵۴, ۱۶۲ \xrightarrow{\text{جمع سه واسطه}} -۴۲ \end{cases}$$

۸- گزینه‌ی «۱»

$$a_{\gamma} - a_{\gamma_1} = ۱۲ \Rightarrow (a_{\gamma} + ۶d) - (a_{\gamma_1} + ۱۰d) = ۱۲ \Rightarrow -۴d = ۱۲ \Rightarrow d = -۳$$

$$a_{\gamma_0} = a_{\gamma} + ۹d = ۵ - ۲۷ = -۲۲$$

۹- گزینه‌ی «۱»

$$۴^x = ۲^{۲x}, \sqrt{۲^y} = ۲^{\frac{y}{2}}, \sqrt[3]{۸^z} = \sqrt[3]{۲^{۳z}} = ۲^z$$

$$\Rightarrow ۲^{۲x} \cdot ۲^z = (۲^2)^2 \Rightarrow ۲^{۲x+z} = ۲^4 \Rightarrow ۲x+z = 4$$

۱۰- گزینه‌ی «۳»

حاصل این عبارت مجموع ۲۱ جمله از دنباله‌ی هندسی با قدر نسبت $-x$ و جمله‌ی اول ۱ است.

$$S_{21} = a_1 \frac{q^{21} - 1}{q - 1} = \frac{(-x)^{21} - 1}{-x - 1} = \frac{x^{21} + 1}{x + 1}$$

۱۱- گزینه‌ی «۳»

$$a_{\Delta} - a_{\gamma} = ۲۴ \Rightarrow a_1 q^f - a_1 q^{\gamma} = ۲۴ \Rightarrow a_1 q^{\gamma} (q^f - 1) = ۲۴$$

با توجه به صحیح بودن جملات این دنباله، قدر نسبت نیز مقداری صحیح است. تنها مربع کاملی که در تجزیه‌ی ۲۴ وجود دارد (به جز ۱) ۴ است. پس $q = ۲$ و داریم:

$$a_1 \times ۴(۴ - 1) = ۲۴ \Rightarrow a_1 = ۲$$

$$a_{\gamma} + a_{\Delta} = a_1 q^{\gamma} + a_1 q^f = ۲ \times ۴ + ۲ \times ۱۶ = ۸ + ۳۲ = ۴۰$$

۱۲- گزینه‌ی «۲»

$$\left. \begin{aligned} S_f = ۱۰ &\Rightarrow a_1 \frac{q^f - 1}{a - 1} = ۱۰ \\ a_{\Delta} - a_1 = ۱۰ &\Rightarrow a_1 q^f - a_1 = ۱۰ \Rightarrow a_1 (q^f - 1) = ۱۰ \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{10}{q-1} = 10 \Rightarrow q_{-1} = 1 \Rightarrow q = 2$$

۱۳- گزینه‌ی «۳»

این سه عدد را به صورت $(a+d)$ ، a ، $(a-d)$ در نظر می‌گیریم.

$$(a-d) + a + (a+d) = ۲۷ \Rightarrow 3a = ۲۷ \Rightarrow a = ۹$$

$$(a-d) \cdot a \cdot (a+d) = ۶۴۸ \Rightarrow ۹(۸۱ - d^2) = ۶۴۸ \Rightarrow ۸۱ - d^2 = ۷۲ \Rightarrow d = \pm ۳$$

لذا این سه عدد عبارتند از ۱۲، ۹، ۶، که کوچک‌ترین آن‌ها عدد ۶ است.

۱۴- گزینه‌ی «۳»

$$S_{\Delta} = a_1 \frac{q^{\Delta} - 1}{q - 1} = \frac{۲۱۱}{۲۷} \xrightarrow{q=2} a_1 \frac{۲^{۳۲} - 1}{2 - 1} = \frac{۲۱۱}{۲۷} \Rightarrow a_1 \frac{۲^{۳۱} - 1}{1} = \frac{۲۱۱}{۲۷} \Rightarrow \frac{a_1}{۸۱} = \frac{1}{۲۷} \Rightarrow a_1 = ۳$$

۱۵- گزینه‌ی «۴»

$$۹ = a_{\gamma} = a_1 q^{\gamma} = ۴q^{\gamma} \Rightarrow q^{\gamma} = \frac{9}{4} \xrightarrow{\text{دنباله صعودی}} q = \frac{3}{2}$$

$$S_6 = a_1 \frac{q^6 - 1}{q - 1} = 4 \frac{\frac{729}{3} - 1}{\frac{3}{2} - 1} = 4 \frac{665}{32} = \frac{665}{8} = 83 \frac{1}{8}$$

۱۶- گزینهی «۴»

جمع جملات خواسته شده در واقع تفاضل S_{34} از S_{35} است:

$$S_{35} - S_{34} = \frac{35 \times 32}{4} - \frac{24 \times 21}{4} = 280 - 126 = 154$$

۱۷- گزینهی «۳»

$$16\sqrt{2} = a_n = a_1 q^n = 2q^n \Rightarrow q^n = 8\sqrt{2} = 2^{\frac{9}{2}} = (\sqrt{2})^9 \Rightarrow q = \sqrt{2}$$

$$S_n = a_1 \frac{q^n - 1}{q - 1} = 2 \times \frac{16 - 1}{\sqrt{2} - 1} = 30(\sqrt{2} + 1)$$

۱۸- گزینهی «۴»

$$a_7 = \frac{1}{7} a_7 \Rightarrow a_1 + 6d = \frac{1}{7} (a_1 + 7d) \Rightarrow 7a_1 + 42d = a_1 + 7d \Rightarrow a_1 = -10d$$

$$S_n = \frac{n}{2} (7a_1 + (n-1)d) = 0 \Rightarrow 7a_1 = -(n-1)d \Rightarrow -70d = -(n-1)d \Rightarrow n = 71$$

۱۹- گزینهی «۴»

$$a_1 + a_7 + a_{17} = a_1 + a_1 + d + a_1 + 16d = 3a_1 + 17d = 30 \Rightarrow a_1 + 4d = 10 \Rightarrow a_5 = 10$$

۲۰- گزینهی «۴»

جمع جملات خواسته شده به عبارتی برابر است با:

$$S_{18} - S_6 = \frac{18 \times 3}{6} - \frac{6 \times (-9)}{6} = 9 + 9 = 18$$

۲۱- گزینهی «۴»

$$\frac{S_{14}}{S_7} = \frac{a_1 \frac{q^{14} - 1}{q - 1}}{a_1 \frac{q^7 - 1}{q - 1}} = \frac{q^{14} - 1}{q^7 - 1} = q^7 + 1 \stackrel{q=2}{=} 128 + 1 = 129$$

۲۲- گزینهی «۳»

جملات دسته‌ی n ام به صورت $((n-1)^2 + 1, \dots, n^2 - 1, n^2)$ هستند. بنابراین دسته‌ی دهم به این ترتیب می‌باشد:

$$82, 83, \dots, 99, 100$$

این اعداد دنباله حسابی با قدر نسبت ۱ تشکیل می‌دهند و مجموعشان برابر است با:

$$S = \frac{n}{2} (a_1 + a_n) = \frac{19}{2} (82 + 100) = 19 \times 91 = 1729$$

۲۳- گزینهی «۳»

$$\begin{cases} a_{17} - a_{10} = +2d = 5 \\ a_{10} + a_{17} = 2a_1 + 2 \cdot d = 25 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} d = \frac{5}{2} \\ a_1 = \frac{-25}{2} \end{cases} \quad a_{21} = a_1 + 2 \cdot d = -\frac{25}{2} + \frac{100}{2} = \frac{75}{2}$$

۲۴- گزینه‌ی «۲»

$$\begin{cases} S_7 = \frac{7}{2}(2a_1 + 7d) = 7a_1 + 7d = 15 \\ S_9 = 15 + 3 \Rightarrow \frac{9}{2}(2a_1 + 9d) = 45 \Rightarrow 2a_1 + 9d = 10 \Rightarrow 4a_1 + 18d = 20 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 10d = 5 \Rightarrow d = \frac{1}{2} \\ 4a_1 + 3 = 15 \Rightarrow a_1 = 3 \end{cases}$$

$$a_{11} = a_1 + 10d = 3 + 5 = 8$$

۲۵- گزینه‌ی «۳»

$$\frac{5}{2} = a_7 = a_1 + 3d = 1 + 3d \Rightarrow 3d = \frac{3}{2} \Rightarrow d = \frac{1}{2}$$

$$S_{15} = \frac{15}{2}(2a_1 + 14d) = \frac{15}{2}(2 + 7) = 67 \frac{1}{2}$$

۲۶- گزینه‌ی «۴»

$$a_1 \cdot a_{11} = (a_5)^2 \Rightarrow a_1(a_1 + 10d) = (a_1 + 5d)^2 \Rightarrow \cancel{a_1^2} + 10a_1d = \cancel{a_1^2} + 10a_1d + 25d^2 \Rightarrow 25d^2 = 0 \Rightarrow d = 0$$

$$\Rightarrow 2a_1 = 16d \Rightarrow a_1 = 8d$$

$$q = \frac{a_5}{a_1} = \frac{a_1 + 4d}{8d} = \frac{12}{8} = \frac{3}{2}$$

۲۷- گزینه‌ی «۳»

$$a_7 = a_1 + 2d \Rightarrow 9 = 5 + 2d \Rightarrow d = 2$$

$$a_7 + a_8 + a_9 = 3a_1 + 21d = 15 + 42 = 57$$

۲۸- گزینه‌ی «۴»

$$\begin{cases} a_5 + a_9 = 3 \Rightarrow 2a_1 + 9d = 3 \\ a_8 + a_4 = -2 \Rightarrow 2a_1 + 11d = -2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} d = -\frac{5}{6} \\ 2a_1 - \frac{15}{2} = 3 \Rightarrow a_1 = \frac{21}{4} \end{cases}$$

$$a_{13} + a_{15} = 2a_1 + 26d = \frac{21}{2} - \frac{65}{3} = \frac{63 - 130}{6} = -\frac{67}{6}$$

۲۹- گزینه‌ی «۱»

ده جمله‌ی فرد داریم و ده جمله‌ی زوج. قدر نسبت هر دو دنباله‌ی جملات زوج و جملات فرد دو برابر قدر نسبت دنباله‌ی اصلی است. داریم:

$$\text{مجموع جملات فرد} = \frac{10}{2}(2a_1 + (10-1) \times 2d) = 5(2a_1 + 18d) = 135$$

$$\text{مجموع جملات زوج} = \frac{10}{2}(2a_7 + (10-1) \times 2d) = 5(2(a_1 + d) + 18d) = 5(2a_1 + 20d) = 150$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 10a_1 + 90d = 135 \\ 10a_1 + 100d = 150 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} d = \frac{3}{2} \\ a_1 = 0 \end{cases}$$

۳۰- گزینه‌ی «۳»

با توجه به اعداد داده شده قدر نسبت این دنباله برابر ۲ است.

$$S_n = \frac{n}{2}(2 \times 1 + (n-1) \times 2) = 64 \Rightarrow n(1+n-1) = 64 \Rightarrow n^2 = 64 \Rightarrow n = 8$$

آزمون (۱۲): لگاریتم

۱- گزینه‌ی «۴»

$$\log_b^a r = A \Rightarrow r \log_b^a = A \Rightarrow \log_b^a = \frac{A}{r} \Rightarrow \log_a^b = \frac{r}{A}$$

$$\log_{a^r}^a = \frac{1}{\log_a^r b} = \frac{1}{\log_a^r + \log_a^b} = \frac{1}{r + \frac{r}{A}} = \frac{A}{rA + r}$$

۲- گزینه‌ی «۴»

$$\log_{r^v}^{\Delta} = \log_{r^r}^{\Delta} = \frac{r}{r} \log_r^{\Delta} = \frac{r}{r} \times \frac{\log^{\Delta}}{\log^r} = \frac{r}{r} \times \frac{1 - \log^r}{\log^r} = \frac{r}{r} \times \frac{1 - \frac{r}{\Delta}}{r} = \frac{r}{r} \times \frac{\Delta - r}{\Delta} = \frac{14}{15}$$

۳- گزینه‌ی «۳»

$$\left| \begin{matrix} \log^r & \log^{1r} \\ \log^{1r} & \log^r \end{matrix} \right| = (\log^r)^r - (\log^{1r})^r = (\log^r - \log^{1r})(\log^r + \log^{1r})$$

$$-(\log^{1r})^r (\log^r)^r = (-r \log^r)(r \log^r) = -r^2 (\log^r)^2 \Rightarrow k = -r^2$$

۴- گزینه‌ی «۳»

$$\log_{\epsilon}^{ab} = \log_{\epsilon}^a + \log_{\epsilon}^b = y + \frac{1}{\log_{\epsilon}^b} = y + \frac{1}{rx} = \frac{1 + rxy}{rx}$$

۵- گزینه‌ی «۳»

$$\log_{b^m}^x = 1 \Rightarrow x = (b^m)^1 \Rightarrow b^m = x \Rightarrow (b^m)^{\frac{1}{m}} = x^{\frac{1}{m}} \Rightarrow b = x^{\frac{1}{m}}$$

۶- گزینه‌ی «۱»

$$\left. \begin{matrix} 1) -x^r + 9 > 0 \Rightarrow x^r < 9 \Rightarrow -3 < x < 3 \\ 2) \frac{x}{r} > 0 \Rightarrow x > 0 \\ 3) \frac{x}{r} \neq 1 \Rightarrow x \neq r \end{matrix} \right\} \xrightarrow{(1) \cap (2) \cap (3)} (0, r) - \{r\}$$

تنها عدد صحیح ۱ در بازه‌ی فوق وجود دارد.

۷- گزینه‌ی «۱»

$$= \log_{100!}^r + \log_{100!}^r + \dots + \log_{100!}^1 = \log_{100!}^{100!} = 1$$

۸- گزینه‌ی «۴»

فقط گزینه ۴ در شرط $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = -1$ صدق می‌کند.

۹- گزینه‌ی «۲»

$$\log_r^{x^r - \Delta} - r \log_r^x = 1 \Rightarrow \log_r^{x^r - \Delta} - \log_r^x = 1 \Rightarrow \log_r^{x^r - \Delta} = \log_r^{x^r} = 1$$

$$\Rightarrow \frac{x^r - \Delta}{x} = r \Rightarrow x^r - rx - \Delta = 0 \Rightarrow x = \frac{1 \pm \sqrt{1 + \Delta}}{1} \xrightarrow{x > 0} x = 1 + \sqrt{\Delta}$$

۱۰- گزینهی «۳»

$$\log_x^{(x-1)} < \log_x^{(y-x)} \Rightarrow \begin{cases} 0 < x < 1 : x-1 > y-x \Rightarrow 2x > 1 \Rightarrow x > \frac{1}{2} \xrightarrow{\cap} x \in \emptyset \\ x > 1 : x-1 < y-x \Rightarrow 2x < 1 \Rightarrow x < \frac{1}{2} \xrightarrow{\cap} 1 < x < \frac{1}{2} \end{cases}$$

۱۱- گزینهی «۴»

$$\log x^2 - \log\left(x + \frac{12}{\Delta}\right) = 1 \Rightarrow \log \frac{x^2}{x + \frac{12}{\Delta}} = 1 \Rightarrow \frac{x^2}{x + \frac{12}{\Delta}} = 10 \Rightarrow x^2 - 10x - 24 = 0$$

$$\Rightarrow (x-12)(x+2) = 0 \xrightarrow{x > 0} x = 12$$

$$\log_{\Delta}^{(2x+1)} = \log_{\Delta}^{2\Delta} = 2$$

۱۲- گزینهی «۳»

$$(\log^{(6x-1)})^2 - (\log^{(1-x)})^2 = (\log^{\frac{6x-1}{1-x}})^2 (\log^{(6x-1)(1-x)}) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \frac{6x-1}{1-x} = 1 \Rightarrow 6x-1 = 1-x \Rightarrow 7x = 2 \Rightarrow x = \frac{2}{7} \\ (6x-1)(1-x) = 1 \Rightarrow -6x^2 + 7x - 1 = 1 \Rightarrow 6x^2 - 7x + 2 = 0 \Rightarrow x = \frac{7 \pm \sqrt{49-48}}{12} = \frac{2}{3}, \frac{1}{2} \end{cases}$$

هر سه جواب به دست آمده در دامنه‌ی لگاریتم قرار داشته و حاصل دترمینان را صفر می‌کند.

۱۳- گزینهی «۳»

$$x = 8 \log_8^2 \sqrt{2} = 8 \log_8^{\frac{2}{2}} = 8 \times \frac{2}{2} = 8 \times \frac{3}{4} = 6$$

$$\log_x^{(x+3)} = \log_8^{36} = 2$$

۱۴- گزینهی «۲»

$$\log_{\Delta}^a = a \Rightarrow 3 \log_{\Delta}^2 = a \Rightarrow \log_{\Delta}^2 = \frac{a}{3} \Rightarrow \log_{\frac{\Delta}{2}}^2 = \frac{3}{a}$$

$$\log_{\frac{1}{2}}^2 = \frac{1}{\log_{\frac{1}{2}}^2} = \frac{1}{\log_{\frac{1}{2}}^2 + \log_{\frac{1}{2}}^{\Delta}} = \frac{1}{1 + \frac{3}{a}} = \frac{a}{a+3}$$

۱۵- گزینهی «۳»

$$2^{-x} < 10^{-6} \Rightarrow \log^{2^{-x}} < \log^{10^{-6}} \Rightarrow -x \cdot \log^2 < -6$$

$$\Rightarrow -x \times 0.301 < -6 \Rightarrow -x < \frac{-6}{0.301} \Rightarrow x > \frac{6}{0.301} \approx 19.933 \Rightarrow \text{Min}(x) = 19.933$$

۱۶- گزینهی «۳»

$$\log_7^{12} = \log_7^8 + \log_7^4 = 2 + \log_7^4 = \alpha \Rightarrow \log_7^4 = \alpha - 2$$

$$7^{\alpha-2} = 7^{\log_7^4} = 7^{\log_7^8} = 7^2 = 49$$

۱۷- گزینهی «۳»

$$\log^{(y+2)} = 1 \Rightarrow y+2 = 10 \Rightarrow y = 8$$

$$\log^{(y-x)} + \log^{(x+y)} = 2 \Rightarrow \log^{(\lambda-x)(x+\lambda)} = 2 \Rightarrow 4(\lambda-x)(x+\lambda) = 1 \Rightarrow$$

$$-x^2 + 6x + 16 = 25 \Rightarrow x^2 - 6x + 9 = 0 \Rightarrow (x-3)^2 = 0 \Rightarrow x = 3$$

۱۸- گزینهی «۱»

$$\log^{(x-1)(x-2)} = \log^{(x^2+2)} \Rightarrow x^2 - 3x + 2 = x^2 + 2 \Rightarrow x(x-3) = x^2$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x=0 & \text{غ ق} \\ x^2 = x-3 \Rightarrow x^2 - x + 3 = 0 \Rightarrow \Delta < 0 & \text{ندارد} \end{cases}$$

بنابراین معادله ریشه‌ای ندارد.

۱۹- گزینهی «۱»

$$\log^{(2x-1)} + \log^{|x|} = \log^2 \xrightarrow{x > \frac{1}{2}} \log^{x(2x-1)} = \log^2 \Rightarrow 2x^2 - x - 3 = 0$$

$$\Rightarrow (2x-3)(x+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{3}{2} \\ x = -1 & \text{غ ق} \end{cases}$$

$$\log^{\frac{x}{2}} = \log^{\frac{1}{2}} = \log_{\frac{1}{2}}^{2^{-1}} = \frac{-1}{2}$$

۲۰- گزینهی «۱»

$$x^2 - 1 \cdot x + 0/1 = 0, S = a+b = 1, P = ab = 0/1$$

$$\log^{ab} - \log^{(a+b)} = \log^{0/1} - \log^{1/0} = -1 - 1 = -2$$

۲۱- گزینهی «۲»

$$\log^2 \sqrt{2} + \log^2 \sqrt{2} = \log^{\frac{2}{2}} \sqrt{2} = \log^{\frac{2}{2}} = \frac{3}{2}$$

۲۲- گزینهی «۱»

$$\log_y^{\sqrt{x}} = \frac{1}{2} \log_y^x = \frac{1}{2} \times 2 = \frac{2}{2}$$

۲۳- گزینهی «۳»

$$\log_2^{2 \times 3^{\frac{2}{3}}} + \log_3^{2^{-2}} + \log_3^{2^{\frac{2}{3}}} = \frac{13}{3} - 2 + 6 = \frac{13}{3} + \frac{12}{3} = \frac{25}{3}$$

۲۴- گزینهی «۳»

$$\log_2^x - \log_2^{(y+1)} = 1 \Rightarrow \frac{x}{y+1} = 2 \Rightarrow x = 2y+2$$

$$x^2 - y^2 = 32 \Rightarrow (2y+2)^2 - y^2 = 32 \Rightarrow 3y^2 + 8y - 28 = 0 \Rightarrow y = \frac{-4 \pm \sqrt{16+84}}{3} \xrightarrow{y > -1} y = \frac{-4+10}{3} = 2$$

$$\Rightarrow x = 6 \Rightarrow \log_6^{(x+y)} = \log_6^{\lambda} = \log_6^{2^2} = \frac{2}{2}$$

۲۵- گزینهی «۱»

$$\log \sqrt[3]{1/6} = \frac{1}{3} \log 1/6 = \frac{1}{3} (\log 1/6 - \log 1/6) = \frac{1}{3} (4 \log 2 - 1) = \frac{4}{3} (1 - \log 2) - \frac{1}{3} = \frac{4}{3} - \frac{4}{3} \log 2 - \frac{1}{3} = 1 - \frac{4}{3} \log 2$$

آزمون (۱۳): آمار و مدل سازی

۱- گزینه‌ی «۳»

$$C = x_7 - x_1 = 49 - 44 = 5$$

$$84 - 44 = (k-1)C \Rightarrow 40 = 5(k-1) \Rightarrow k=9$$

۲- گزینه‌ی «۱»

$$\alpha_A + \alpha_B + \alpha_C + \alpha_D = 360^\circ \Rightarrow \alpha_A + 2\alpha_A + 2\alpha_A + 4\alpha_A = 360^\circ \Rightarrow 9\alpha_A = 360^\circ \Rightarrow \alpha_A = 40^\circ$$

$$\alpha_D = 4\alpha_A = 4 \times 40^\circ = 160^\circ$$

۳- گزینه‌ی «۳»

اگر انحراف معیار داده‌هایی برابر صفر باشند، آن داده‌ها با هم برابرند.

$$11 = 3z - 1 = y + 4 = 2x - 5 \Rightarrow z=4, y=7, x=8$$

$$\text{میانگین} = \frac{x+y+z}{3} = \frac{8+7+4}{3} = \frac{19}{3}$$

۴- گزینه‌ی «۳»

$$12 = \frac{1+5+10+x+y}{5} \Rightarrow x+y=44$$

$$\frac{7+13+3x+3y}{4} = \frac{20+3 \times 44}{4} = 5+33=38$$

۵- گزینه‌ی «۳»

$$\text{درصد فراوانی دسته‌ی وسط} = \frac{\text{فراوانی دسته‌ی وسط}}{\text{فراوانی کل داده‌ها}} \times 100 \Rightarrow 30 = \frac{x}{42+x} \times 100 \Rightarrow 126+3x=10x \Rightarrow x=18$$

۶- گزینه‌ی «۳»

اولاً فراوانی تجمعی باید یک عدد طبیعی باشد. ثانیاً فراوانی تجمعی هر طبقه از طبقه‌ی ماقبل خود بیشتر یا مساوی است. پس تنها عدد ۴۴ می‌تواند قابل قبول باشد.

۷- گزینه‌ی «۳»

$$\frac{3}{a+7} = \frac{3}{10} \Rightarrow a=3$$

$$\bar{x} = \frac{1 \times 2 + 2 \times 3 + 3 \times 3 + 4 \times 2}{2+3+3+2} = \frac{25}{10} = 2.5$$

۸- گزینه‌ی «۲»

$$\frac{15}{100} = \frac{f_{\text{دسته وسط}}}{240} \Rightarrow f_{\text{دسته وسط}} = 36$$

۹- گزینه‌ی «۱»

$$\bar{x} = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_8 + 35 + 40}{10} = 32/5 \Rightarrow x_1 + x_2 + \dots + x_8 = 250$$

$$\bar{x}' = \frac{x_1 + x_2 + \dots + x_8}{8} = \frac{250}{8} = 31.25$$

۱۰- گزینه‌ی «۲»

$$\delta^2 = \frac{\sum (x_i - \bar{x})^2}{n} = \frac{\sum |x_i - \bar{x}|^2}{n}$$

با توجه به این که در فرمول واریانس علامت انحرافات از میانگین اهمیتی ندارد (چون به توان دو می‌رسد) از اعداد داده شده استفاده می‌کنیم.

$$\delta^2 = \frac{5^2 + 4^2 + 2 \times 3^2 + 3 \times 2^2 + 1^2}{8} = \frac{25 + 16 + 18 + 12 + 1}{8} = \frac{72}{8} = 9 \Rightarrow \delta = 3$$

۱۱- گزینه‌ی «۲»

$$x - 32 = 14 \Rightarrow x = 46 \Rightarrow \text{نصف دامنه تغییرات} = \text{نشان دسته‌ی وسط} - \text{کران بالای دسته‌ی آخر}$$

۱۲- گزینه‌ی «۴»

$$\text{میانگین} = \frac{x + x + 3x + 3x}{4} = 2x$$

$$\delta = \sqrt{\frac{2(x-2x)^2 + 2(3x-2x)^2}{4}} = \sqrt{\frac{4x^2}{4}} = x = 2 \Rightarrow \text{میانگین} = 2x = 4$$

۱۳- گزینه‌ی «۳»

از فرمول دوم واریانس استفاده می‌کنیم:

$$\delta^2 = \frac{\sum_{i=1}^{10} x_i^2}{10} - \bar{x}^2 = \frac{96/4}{10} - 9 = 0.64 \Rightarrow \delta = 0.8$$

۱۴- گزینه‌ی «۱»

واریانس داده‌ها برابر صفر است، پس همگی با هم برابرند:

$$a = b = c = 4$$

$$\frac{(a+1)+(b+2)+(c+3)+4}{4} = \frac{5+6+7+8}{4} = \frac{26}{4} = 6.5$$

۱۵- گزینه‌ی «۳»

حدود دسته‌ها به صورت زیر است:

$$(22-25), (25-28), (28-31), (31-34), (34-37), (37-40), (40-43), (43-46), (46-49)$$

↓
دسته‌ی وسط

۴۵٪ داده‌ها یعنی $\frac{45}{100} \times 120 = 54$ داده کمتر از ۳۴ هستند. به علاوه $\frac{2}{100} \times 120 = 24$ داده نیز در دسته‌ی وسط قرار دارند. بنابراین در مجموع $54 + 24 = 78$ داده کمتر از ۳۷ هستند.

۱۶- گزینه‌ی «۱»

مرکز دسته	۶	۸	۱۰	۱۲	۱۴
فراوانی	۳	۲	a	۶	۱

$$\bar{x} = \frac{6 \times 3 + 8 \times 2 + 10a + 12 \times 6 + 14 \times 1}{3 + 2 + a + 6 + 1} = \frac{18 + 16 + 10a + 72 + 14}{12 + a} = \frac{120 + 10a}{12 + a} = 10$$

$$\delta^2 = \frac{3(6-10)^2 + 2(8-10)^2 + a(10-10)^2 + 6(12-10)^2 + (14-10)^2}{12+a} = \frac{48+8+24+16}{12+a} = \frac{96}{12+a} = 6 \Rightarrow 12+a=16 \Rightarrow a=4$$

۱۷- گزینه‌ی «۱»

$$F_1 = \frac{f_1}{n} \Rightarrow 0.1125 = \frac{f_1}{80} \Rightarrow f_1 = 9$$

$$F'_1 = \frac{f_1}{n+10} = \frac{9}{90} = 0.1$$

۱۸- گزینه‌ی «۴»

ابتدا داده‌ها را به صورت صعودی مرتب می‌کنیم:

$$7, 9, 10, 11, 12, 12, 13, 16, 17, 17, 18, 20, 21$$

$Q_1 = 10/5$ Q_2 (میانۀ) $Q_3 = 17/5$

پس داده‌های داخل جعبه ۱۱, ۱۲, ۱۲, ۱۳, ۱۶, ۱۷, ۱۷ هستند. برای محاسبه‌ی میانگین از روش حدس داریم:

$$\bar{x} = 13 + \frac{(-2) + (-1) + (-1) + 3 + 4 + 4}{7} = 13 + \frac{7}{7} = 14$$

$$\delta^2 = \frac{(-3)^2 + 2(-2)^2 + (-1)^2 + 2^2 + 2 \times 3^2}{7} = \frac{9 + 8 + 1 + 4 + 18}{7} = \frac{40}{7} \approx 5.71$$

۱۹-گزینه‌ی «۳»

از جدول داده شده استفاده می‌کنیم و جدول زیر را تشکیل می‌دهیم:

مرکز دسته	۱۳	۱۵	۱۷	۱۹	۲۱
فراوانی مطلق	۶	۱۱	$x-17$	$48-x$	۱۲

$$f_r = \frac{f_r}{n} \times 360^\circ \Rightarrow 90^\circ = \frac{x-17}{60} \times 360^\circ \Rightarrow x-17=15 \Rightarrow x=32$$

$$f_f = 48 - x = 48 - 32 = 16$$

۲۰-گزینه‌ی «۱»

با اضافه کردن مقداری ثابت به تمام داده‌ها انحراف معیار تغییری نمی‌کند، اما میانگین به همان اندازه افزایش می‌یابد:

$$\delta' = \delta, \bar{x}' = \bar{x} + x = 2x$$

$$CV' = \frac{\delta'}{\bar{x}'} = \frac{\delta}{2x} = \frac{1}{2} CV = \frac{1}{2} \times 1/2 = 0.25$$

۲۱-گزینه‌ی «۴»

مراحل تحصیلی قابل شمارش نبوده و دارای ترتیب است، پس از نوع کیفی ترتیبی می‌باشد.

۲۲-گزینه‌ی «۲»

فرض می‌کنیم ۱۲ میانگین حدس ما بوده. برای محاسبه‌ی میانگین داریم:

$$\bar{x} = 12 + \frac{1 \times (-3) + 3 \times (-2) + (-1) + 0 + 6 \times 1 + 2 \times 2}{1+3+1+3+6+2} = 12 + \frac{-3-6-1+6+4}{16} = 12 + 0 = 12$$

بنابراین میانگین همان ۱۲ است و می‌توانیم واریانس را محاسبه کنیم:

$$\delta^2 = \frac{\sum (x_i - 12)^2}{n} = \frac{1 \times (-3)^2 + 3 \times (-2)^2 + 1 \times (-1)^2 + 0 + 6 \times 1 + 2 \times 2^2}{16} = \frac{9 + 12 + 1 + 6 + 8}{16} = \frac{36}{16} \Rightarrow \delta = \frac{6}{4} = \frac{3}{2}$$

$$CV = \frac{\delta}{\bar{x}} = \frac{3}{12} = \frac{1}{4}$$

۲۳-گزینه‌ی «۳»

از روش میانگین حدسی (با فرض $\bar{x} = 22$) داریم:

$$\bar{x} = 22 + \frac{2(-6) + 4(-3) + 6 \times 0 + 3 \times 3 + 5 \times 6}{2+4+6+3+5} = 22 + 3a \Rightarrow \frac{-12-12+9+30}{20} = 3a \Rightarrow 15 = 60a \Rightarrow a = 0.25$$

۲۴-گزینه‌ی «۴»

$$\delta = 2 \Rightarrow \delta^2 = 4$$

$$\delta^2 = \frac{\sum_{i=1}^{26} (x_i - \bar{x})^2}{26} = 4 \Rightarrow \delta^2 = \frac{\sum_{i=1}^{25} (x_i - \bar{x})^2 + (\bar{x} - \bar{x})^2}{26} = 4 \Rightarrow \sum_{i=1}^{25} (x_i - \bar{x})^2 = 104$$

$$\delta'^2 = \frac{\sum_{i=1}^{25} (x_i - \bar{x})^2}{25} = \frac{104}{25} = 4.16$$

۲۵- گزینه ی «۴»

$$\bar{x} = \frac{(n+1) + (n+2) + \dots + (n+12)}{12} = \frac{12n + \frac{12 \times 13}{2}}{12} = n + 7$$

۲۶- گزینه ی «۱»

واریانس داده‌هایی که همگی با هم برابرند مساوی صفر است.

۲۷- گزینه ی «۳»

$$\bar{x}_1 = \frac{6 \times 2 + 2 \times 6}{8} = \frac{24}{8} = 3, \delta_1^2 = \frac{6(2-3)^2 + 2(6-3)^2}{8} = \frac{6 + 18}{8} = \frac{24}{8} = 3$$

$$\bar{x}_2 = \frac{6 \times 6 + 2 \times 2}{8} = \frac{40}{8} = 5, \delta_2^2 = \frac{6(6-5)^2 + 2(2-5)^2}{8} = \frac{6 + 18}{8} = \frac{24}{8} = 3$$

پس واریانس هر دو مجموعه از داده‌ها با هم برابر است.

۲۸- گزینه ی «۳»

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^8 x_i}{8} = \frac{48}{8} = 6, CV = \frac{\delta}{\bar{x}} \Rightarrow \delta / 6 = \frac{\delta}{6} \Rightarrow \delta = 3 \Rightarrow \delta^2 = 9$$

$$\delta^2 = \frac{\sum_{i=1}^8 x_i^2}{8} - (\bar{x})^2 \Rightarrow 9 = \frac{\sum_{i=1}^8 x_i^2}{8} - 36 \Rightarrow \sum_{i=1}^8 x_i^2 = 360$$

۲۹- گزینه ی «۲»

درصد فراوانی داده‌های بین ۴۴ و ۴۷ برابر است با $12 = 67 - 55$ داریم:

$$F_i = \frac{f_i}{n} \Rightarrow \frac{12}{100} = \frac{f_i}{75} \Rightarrow f_i = 9$$

۳۰- گزینه ی «۲»

داده‌ها جملات یک دنباله‌ی حسابی با قدر نسبت ۳ و جمله‌ی اول $(a+3)$ هستند.

$$a + 10.5 = (a+3) + (n-1) \times 3 \Rightarrow 10.2 = 3(n-1) \Rightarrow n-1 = 3.4 \Rightarrow n = 3.5$$

پس $(a+10.5)$ جمله‌ی ۳۵ام بوده و داریم:

$$S_{35} = \frac{35}{2} ((a+3) + (a+10.5)) = \frac{35}{2} (2a + 13.5) = 35a + 35 \times 6.75$$

$$\bar{x} = \frac{S_{35}}{35} = a + 6.75$$